



Ubezpieczenie podróżne dla klientów

Rainbow Tours S.A.

Dokument zawiera:

- Informacje na temat celów i zasad przetwarzania danych osobowych przez TU Europa S.A.
- Warunki ubezpieczenia podróżnego dla Rainbow Tours S.A.

Informacja na temat celów i zasad przetwarzania danych osobowych przez TU Europa S.A.

Kto jest administratorem Twoich danych osobowych?

Administratorem podanych przez Ciebie danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. z siedzibą we Wrocławiu.

Możesz się z nami skontaktować:

- wysyłając e-mail na adres bok@tueuropa.pl
- wypełniając formularz kontaktowy na naszej stronie tueuropa.pl
- dzwoniąc pod numer 801 500 300 lub 71 369 28 87 (opłata wg stawek operatora)
- pisząc na adres naszej siedziby

W sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych możesz skontaktować się również bezpośrednio z naszym inspektorem ochrony danych osobowych wysyłając e-mail na adres: iod@tueuropa.pl.

W jakim celu i na jakiej podstawie przetwarzamy Twoje dane osobowe?

Twoje dane osobowe przetwarzamy:

- na podstawie niezbędności przetwarzania do zawarcia i wykonania umowy oraz na podstawie Twojej zgody:
 - w celu zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia, w tym dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz pozyskiwania informacji o Twoim stanie zdrowia od podmiotów świadczących usługi medyczne (o ile dotyczy)
- na podstawie obowiązku prawnego ciążącego na administratorze:
 - w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy
- na podstawie konieczności przetwarzania danych do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora:
 - w celu marketingu bezpośredniego naszych produktów, w tym w celach analitycznych i profilowania
 - w celu podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem przestępstwom ubezpieczeniowym
 - w celu dochodzenia ewentualnych roszczeń związanych z zawartą umową ubezpieczenia
 - w celu reasekuracji ryzyk, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową ubezpieczenia.

Kto może być odbiorcą Twoich danych osobowych?

Twoje dane osobowe mogą być przekazane podmiotom przetwarzającym je na nasze zlecenie, m.in. reasekuratorom, asystorom, dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też podmiotom dystrybuującym ubezpieczenia – przy czym podmioty te będą przetwarzać dane na podstawie zawartej z nami umowy i wyłącznie w zakresie, w jakim zostanie wydane im polecenie.

Z uwagi na to, że świadczymy ochronę na całym świecie, Twoje dane osobowe mogą zostać przekazane poza Europejski Obszar Gospodarczy w zakresie niezbędnym do wykonania zawartej przez Ciebie umowy ubezpieczenia, w tym również do krajów, które nie zostały uznane przez Komisję Europejską za zapewniające odpowiedni stopień ochrony danych osobowych.

Jak długo będziemy przechowywać Twoje dane osobowe?

Twoje dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych osobowych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia.

Przestaniemy przetwarzać Twoje dane osobowe w celach marketingu bezpośredniego, w tym profilowania i w celach analitycznych w momencie, kiedy zgłoszisz sprzeciw wobec przetwarzania w tym zakresie.

Jakie przysługują Ci prawa w zakresie przetwarzania Twoich danych osobowych?

Zawsze możesz poprosić nas o dostęp do swoich danych osobowych. Możesz również skorzystać z prawa żądania sprostowania swoich danych, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania:

- w zakresie, w jakim przetwarzamy Twoje dane w oparciu o prawnie uzasadniony interes administratora, przysługuje Ci prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Twoich danych osobowych

i Czym jest prawnie uzasadniony interes administratora?
Rozumiemy przez to m.in. przetwarzanie niezbędne do zapobiegania oszustwom ubezpieczeniowym lub przetwarzanie do celów marketingu bezpośredniego.

- w zakresie, w jakim przetwarzamy dane osobowe na podstawie Twojej zgody masz prawo jej wycofania w dowolnym momencie; wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonaliśmy na podstawie zgody przed jej wycofaniem
- w zakresie, w jakim przetwarzamy dane osobowe w celu zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia lub na podstawie zgody – przysługuje Ci także prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od nas swoich danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego np. w formacie CSV, XML; możesz przesłać te dane innemu administratorowi danych osobowych
- przysługuje Ci również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

i W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z Biurem Obsługi Klienta lub naszym inspektorem ochrony danych osobowych.

Jak przetwarzamy Twoje dane osobowe?

W związku z przetwarzaniem podanych przez Ciebie danych osobowych, decyzje dotyczące Twojej osoby będą podejmowane w sposób zautomatyzowany. Decyzje te będą dotyczyły wysokości składki ubezpieczeniowej.

W przypadku tak podjętej decyzji, masz prawo do jej zakwestionowania, do wyrażenia własnego stanowiska lub do uzyskania interwencji naszego pracownika w tym zakresie.

Czy podanie danych osobowych jest obowiązkowe?

Podanie przez Ciebie danych osobowych jest konieczne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

i Bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie i wykonanie umowy ubezpieczenia.

Chcesz dowiedzieć się więcej?

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony tueuropa.pl

Zachęcamy również do zapoznania się z Informatorem RODO znajdującym się na stronie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji: <https://www.gov.pl/cyfryzacja/rodo-informator>

Skorowidz sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2189) w sprawie informacji zamieszczanych we wzorcach umów stosowanych przez zakład ubezpieczeń

Lp.	Rodzaj informacji	Numer zapisu ze wzorca umownego
1	Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje zakład ubezpieczeń do wypłaty świadczenia/odszkodowania.	§1WU, §5 WU, §13 WU, §14 WU, §15 WU, §16 WU, §20 WU, §24 WU, §28 WU, §31 WU, §35 WU, §39 WU, §44 WU, §45 WU, §49 WU, §53 WU
2	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§1WU, §6 WU, §17 WU, §21 WU, §25 WU, §29 WU, §32 WU, §36 WU, §41 WU, §46 WU, §50 WU, §54 WU

Warunki ubezpieczenia podróznego dla Rainbow Tours S.A.



obowiązujące od 1 grudnia 2017 r.












Rozdział I. Postanowienia wspólne dla wszystkich ubezpieczeń

§ 1. Postanowienia ogólne

- Niniejsze **Warunki ubezpieczenia podróznego dla Rainbow Tours S.A.**, zwane dalej WU, regulują zasady świadczenia ochrony ubezpieczeniowej udzielonej ubezpieczonym przez Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. z siedzibą we Wrocławiu, w ramach Umowy ubezpieczenia nr 2/Z/2008, zawartej pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeń Europa S.A., zwanym dalej **TU Europa S.A.** a **Rainbow Tours S.A.**, zwanym dalej ubezpieczającym.
- Umowa ubezpieczenia może być zawarta w wariantach **Standard**, **Standard Plus** lub **The Best** i obejmować:

Tabela nr 1

Zakres ubezpieczenia	Suma ubezpieczenia na 1 osobę			
	Standard	Standard Plus	The Best	
	Zakres terytorialny ochrony			
	Kraje europejskie i basenu Morza Śródziemnego oraz Wyspy Kanaryjskie	Świat	Świat	Świat
 Ubezpieczenie kosztów leczenia, ratownictwa i transportu (symbol KL)	100 000 PLN	140 000 PLN	250 000 PLN	1 000 000 PLN
Koszty hospitalizacji	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Koszty leczenia ambulatoryjnego w trakcie podróży zagranicznej do krajów innych niż USA, Kanada, Japonia i Australia	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Koszty leczenia ambulatoryjnego w trakcie podróży zagranicznej na terytorium USA, Kanady, Japonii i Australii	8 000 PLN			
Koszty przedwczesnego porodu	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Leczenie stomatologiczne	1 000 PLN			
Komora dekompresyjna	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Koszty ratownictwa	20 000 PLN			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu ubezpieczonego z miejsca wypadku lub zakwaterowania do ambulatorium lub szpitala	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu ubezpieczonego między placówkami medycznymi	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu ubezpieczonego do miejsca zakwaterowania podczas podróży zagranicznej	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu zwłok ubezpieczonego do miejsca pochówku w Polsce lub pochówek ubezpieczonego w miejscu podróży zagranicznej	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu powrotnego ubezpieczonego do Polski lub placówki medycznej w Polsce	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
 Ubezpieczenie pomocy w podróży – Assistance (symbol A)				
Całodobowy dyżur Centrum Pomocy	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja pomocy medycznej	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Udzielenie gwarancji pokrycia kosztów leczenia ambulatoryjnego i/lub hospitalizacji	Do wysokości sumy ubezpieczenia KL			
Organizacja i pokrycie kosztów podróży osoby towarzyszącej	4 000 PLN			
Organizacja i pokrycie kosztów zakwaterowania i wyżywienia osoby towarzyszącej	7 dni, maksymalnie 400 PLN dziennie			
Organizacja i pokrycie kosztów wizyty osoby wezwanej do towarzyszenia	8 000 PLN			
Organizacja dostarczenia leków	tak			
Udzielenie informacji o kancelariach prawnych i tłumaczach	tak			
Organizacja i pokrycie dodatkowych kosztów zakwaterowania i wyżywienia za granicą w celu rekonwalescencji	7 dni, maksymalnie 400 PLN dziennie			
Organizacja i pokrycie kosztów transportu po rekonwalescencji	2 000 PLN			
Organizacja i pokrycie kosztów kierowcy zastępczego	nie dotyczy	2 000 PLN	2 000 PLN	

	Udzielenie pomocy w razie utraty środków płatniczych	nie dotyczy	tak	tak
	Udzielenie pomocy w razie utraty dokumentów	nie dotyczy	tak	tak
	Udzielenie pomocy przy zablokowaniu konta	nie dotyczy	tak	tak
	Udzielenie pomocy w odzyskaniu i ponownym skierowaniu bagażu podróznego	nie dotyczy	tak	tak
	Organizacja i pokrycie kosztów przerwania podróży zagranicznej	nie dotyczy	4 800 PLN	4 800 PLN
	Opieka nad nieletnimi dziećmi	nie dotyczy	10 000 PLN	10 000 PLN
	Pośredniczenie w przekazaniu kaucji	nie dotyczy	nie dotyczy	tak
	Organizacja i pokrycie kosztów transportu członków rodziny ubezpieczonego	nie dotyczy	nie dotyczy	10 000 PLN
	Pokrycie niezbędnych i uzasadnionych kosztów związanych z opóźnieniem lotu	nie dotyczy	nie dotyczy	800 PLN
	Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (symbol NNW)	10 000 PLN	20 000 PLN	40 000 PLN
	Uszczerbek na zdrowiu	10 000 PLN	20 000 PLN	40 000 PLN
	Śmierć ubezpieczonego	5 000 PLN	10 000 PLN	20 000 PLN
	Ubezpieczenie bagażu podróznego	1 000 PLN	1 000 PLN	2 000 PLN
	Ubezpieczenie opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego	nie dotyczy	600 PLN	600 PLN
	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej	nie dotyczy	400 000 PLN	400 000 PLN
	Szkody w mieniu	nie dotyczy	20% sumy gwarancyjnej	
	Szkody na osobie	nie dotyczy	100% sumy gwarancyjnej	
	Ubezpieczenie Komfortowa Kieszek	nie dotyczy	nie dotyczy	1 000 PLN
	Ubezpieczenie mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej	nie dotyczy	nie dotyczy	15 000 PLN
	Ubezpieczenie kosztów rezygnacji lub przerwania imprezy turystycznej	Cena imprezy turystycznej nie wyższa niż 35 000 PLN po zapłaceniu dodatkowej składki		
	Pakiet Sport	po zapłaceniu dodatkowej składki		
	Ubezpieczenie sprzętu sportowego	1 500 PLN		
	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów:	Szkody w mieniu	100 000 PLN	
		Szkody na osobie	200 000 PLN	
	Uprawianie turystyki kwalifikowanej	✓	✓	✓
		W zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu, ubezpieczenia pomocy w podróży, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.		
	Uprawianie sportów wysokiego ryzyka	po rozszerzeniu ubezpieczenia o Pakiet Sport		
		W zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu, ubezpieczenia pomocy w podróży, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.		
	Następstwa chorób przewlekłych	✓	✓	✓
		W zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu, ubezpieczenia pomocy w podróży, ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia kosztów rezygnacji lub przerwania imprezy turystycznej.		

i Jeżeli w trakcie wyjazdu zamierzasz uprawiać sporty wysokiego ryzyka, np. narciarstwo, snowboard lub nurkowanie z aparatem powietrznym pamiętaj o rozszerzeniu swojego ubezpieczenia o Pakiet Sport, który będzie Cię chronił w trakcie tych aktywności.

§ 2. Definicje

W rozumieniu WU poniższe określenia mają następujące znaczenie:

- akcja ratownicza** – działania podjęte w celu zapobieżenia lub zmniejszenia skutków zdarzeń losowych;
- akt terrorystyczny** – indywidualne lub grupowe działania przestępcze organizowane z pobudek ekonomicznych, politycznych, ideologicznych lub religijnych skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego, w wyniku, których zginęły co najmniej 3 osoby lub co najmniej 10 zostało poważnie rannych;
- bagaż podróży** – rzeczy należące do ubezpieczonego, będące w jego posiadaniu podczas podróży;
- bilet podróży** – bilet lotniczy, promowy, autokarowy, kolejowy; jest to dokument podróży wydany przez przewoźnika lub w jego imieniu, zawierający warunki umowy oraz potwierdzenie statusu podróży, który musi zawierać numer i cenę oraz jednoznacznie określoną datę i godzinę wyjazdu/wylotu/wypłynięcia oraz zakończenia podróży;
- biuro podróży** – przedsiębiorca organizujący imprezę turystyczną lub pośredniczący w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych;
- Centrum Pomocy** – jednostka organizacyjna realizująca w imieniu TU Europa S.A. świadczenia ubezpieczeniowe przysługujące ubezpieczonemu, zgodnie z zasadami wskazanymi w niniejszych WU;

- 7) **choroba przewlekła** – wszelkie choroby, które mają jedną lub więcej z następujących cech charakterystycznych: są trwałe, pozostawiają po sobie inwalidztwo, spowodowane są nieodwracalnymi zmianami patologicznymi oraz wymagają specjalnego postępowania rehabilitacyjnego albo według wszelkich oczekiwań wymagać będą długiego okresu nadzoru, obserwacji czy opieki;
- 8) **choroba psychiczna** – choroba zakwalifikowana w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 jako zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (kod ICD: F00-F99), a także depresja i nerwica;
- 9) **dewastacja** – rozmyślne działanie skutkujące zniszczeniem/uszkodzeniem przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie. Przez dewastację rozumie się również zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia mające bezpośredni związek z usiłowaniem dokonania lub dokonaniem rabunku lub kradzieży z włamaniem;
- 10) **dom** – samodzielny budynek mieszkalny o charakterze jednorodzinny na terytorium Polski, a także samodzielna część budynku bliźniaczego lub szeregowego wraz z wbudowanym garażem i piwnicą;
- 11) **ekspedycja** – zorganizowana wyprawa mająca na celu zrealizowanie wytyczonych zadań o charakterze sportowym, naukowym bądź hobbystycznym;
- 12) **impresa turystyczna** – co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu; do imprez turystycznych zalicza się również pobyty w wynajętych domach, mieszkaniach wakacyjnych lub apartamentach;
- 13) **koszty ratownictwa** – koszty poszukiwań przez wyspecjalizowane służby ratownictwa, udzielenie doraźnej pomocy medycznej na miejscu zdarzenia oraz transport z miejsca wypadku do najbliższego, wymaganego stanem zdrowia, punktu opieki medycznej, przy użyciu specjalistycznych środków transportu, w szczególności sani, helikoptera, toboganu, motorówki;
- 14) **kradzież z włamaniem** – zabór mienia po uprzednim usunięciu istniejących zabezpieczeń przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi pozostawiających ślady, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
- 15) **kraj rezydencji** – kraj, który stanowi dla ubezpieczonego miejsce stałego zamieszkania; w razie gdy ubezpieczony posiada miejsce stałego zamieszkania poza krajem którego obywatelstwo posiada, to za kraj rezydencji uznaje się również kraj bądź kraje obywatelstwa;
- 16) **leczenie ambulatoryjne** – udzielenie pomocy lekarskiej w zakładzie lecznictwa otwartego, szpitalu lub innej placówce medycznej, trwające nie dłużej niż 24 godziny, w którym przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego, udzielana jest pomoc medyczna w zakresie diagnostyki i leczenia;
- 17) **leczenie stomatologiczne zachowawcze** – leczenie próchnicy, leczenie zmian martwiczych, leczenie kanałowe, wymiana uszkodzonych wypełnień, leczenie chorób dziąseł, parodontoz, usuwanie kamienia;
- 18) **leczenie szpitalne** – leczenie w zakładzie lecznictwa zamkniętego, trwające co najmniej 24 godziny, który przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego, świadczy całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia;
- 19) **mieszkanie** – znajdujące się na terytorium Polski samodzielna, wydzielona część budynku wielorodzinnego przeznaczona na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, stanowiąca na mocy przepisów prawa odrębny przedmiot własności ubezpieczonego, a także lokal, do którego przysługuje ubezpieczonemu spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego;
- 20) **miejsce ubezpieczenia** – mieszkanie lub dom na terytorium Polski, w którym znajdują się przedmioty objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 21) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły, niezależny od woli ubezpieczonego, ostry stan chorobowy zagrażający zdrowiu lub życiu ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu w trakcie podróży zagranicznej;
- 22) **następstwo choroby przewlekłej** – powstałe w sposób nagły nasilenie choroby przewlekłej w tym również nowotworowej, o ostrym przebiegu, wymagające udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którą nastąpiła konieczność poddania się leczeniu w trakcie podróży zagranicznej;
- 23) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe i niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, niezależne od jakiegokolwiek choroby, będące bezpośrednią i wyłączną przyczyną zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 24) **osoba bliska** – małżonek, osoby pozostające w konkubinacie, dzieci, rodzeństwo, rodzice, dziadkowie, teściowie, wnuki;
- 25) **osoba towarzysząca** – osoba odbywająca podróż z ubezpieczonym i wskazana przez niego do towarzyszenia mu w trakcie leczenia lub transportu zaleconego przez lekarza prowadzącego leczenie w czasie podróży zagranicznej, celem sprowadzenia do kraju;
- 26) **osoba wezwana do towarzyszenia** – osoba inna niż osoba towarzysząca wskazana przez ubezpieczonego lub Centrum Pomocy, która przyjedzie w celu towarzyszenia mu w trakcie leczenia lub transportu, w przypadku braku osoby towarzyszącej lub w przypadku, gdy stan zdrowia osoby towarzyszącej uniemożliwia jej towarzyszenie ubezpieczonemu w trakcie leczenia lub transportu;
- 27) **podróż** – pobyt ubezpieczonego poza miejscem stałego zamieszkania w celu udania się w podróż zagraniczną;
- 28) **podróż zagraniczna**:
 - a) pobyt ubezpieczonego poza granicami Polski,
 - b) w sytuacji, jeśli krajem rezydencji dla ubezpieczonego jest kraj inny niż Polska, za podróż zagraniczną uznaje się podróż poza granice kraju rezydencji, z zastrzeżeniem pkt. a);
- 29) **przenośny sprzęt elektroniczny** – komputer, nośniki dźwięku i obrazu, sprzęt fotograficzny i audio-video łącznie z jego wyposażeniem;
- 30) **rabunek** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec ubezpieczonego lub osoby bliskiej, bądź z doprowadzeniem ubezpieczonego do nieprzytomności lub bezbronności;
- 31) **ruchomości domowe** – przedmioty należące do ubezpieczonego lub osoby bliskiej ubezpieczonemu znajdujące się w mieszkaniu lub domu, za które uważa się wyłącznie: meble wszelkiego rodzaju (w tym również wbudowane), sprzęt AGD (w tym również zabudowany), zapasy gospodarstwa domowego, odzież i inne przedmioty wspólnego i osobistego użytku, rowery, wózki inwalidzkie nie podlegające rejestracji, sprzęt oświetleniowy, sprzęt turystyczny, ogrodniczy, sportowy, rehabilitacyjny oraz części do nich, a także części do samochodów, motocykli, motorowerów, elektroniczny sprzęt audiowizualny, instrumenty muzyczne wszelkiego rodzaju, aparaty telefoniczne wszelkiego rodzaju, sprzęt fotograficzny, komputerowy, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, palmtopy, konsole do gier, odtwarzacze Mp3;
- 32) **sporty ekstremalne** – dyscypliny sportowe, których bezpieczne uprawianie wymaga ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka: sporty powietrzne, kolarstwo górskie, sporty motorowe, wspinaczka wysokogórska, skalna, skałkowa, speleologia, skoki narciarskie, jazda po muldach, skoki akrobatyczne na nartach oraz sporty, w których wykorzystywane są pojazdy poruszające się po śniegu lub lodzie, żeglarstwo powyżej 20 mil morskich od brzegu w charakterze żałogi, skoki bungee, jumping, trekking powyżej 3000 m n.p.m.;
- 33) **sporty powietrzne** – uprawianie szybownictwa, baloniarstwa, spadochroniarstwa, lotniarstwa, parolotniarstwa, motolotniarstwa oraz wszelkiego rodzaju ich odmian, a także uprawianie jakichkolwiek dyscyplin związanych z przemieszczaniem się w przestrzeni powietrznej;
- 34) **sporty wysokiego ryzyka** – narciarstwo, snowboard, jazda konna, polo, myślistwo, nurkowanie z aparatem powietrznym do głębokości 30 metrów, rafting lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, sztuki walki i wszelkiego rodzaju sporty obronne, jazda na quadach, kitesurfing, windsurfing, surfing, jazda na nartach wodnych i skuterach wodnych, paintball;
- 35) **sprzęt sportowy** – sprzęt niezbędny do uprawiania turystyki kwalifikowanej, sportów wysokiego ryzyka;
- 36) **stałe elementy mieszkania lub domu** – tj. zamontowane lub wbudowane na stałe w mieszkaniu lub domu w sposób uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi:
 - a) armatura sanitarna, kabina natryskowa, wanna, umywalka, sedes, bidet, podgrzewacz wody,
 - b) zlewozmywak, kuchnia gazowa,
 - c) przegrody/ścianki działowe,
 - d) drzwi wraz z futrynami i zamkami,
 - e) okna łącznie ze szkleniem, ościeżnicami i zamknięciami,
 - f) zabezpieczenia przeciwwłamaniowe okien i drzwi,
 - g) obudowy instalacji i grzejników,
 - h) powłoki malarskie,
 - i) tynki ścian i sufitów,
 - j) okładziny ścian, podłóg, schodów i sufitów,
 - k) podłogi,
 - l) podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami, np. oprawy oświetlenia, wentylatory, zakończenia instalacji przeciwpożarowej,
 - m) przyłącza mediów (w tym grzejniki wszelkiego rodzaju, zakończenia instalacji np. gniazdka, wyłączniki),
 - n) piece, kominki, klimatyzatory, wentylatory,
 - o) czujki, sygnalizatory i inne elementy systemu alarmowego;
- 37) **stan nietrzeźwości** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi ubezpieczonego przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w dm3 wydechanego powietrza przekracza 0,25 mg lub prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość;
- 38) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – uszkodzenie ciała ubezpieczonego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem objętym ubezpieczeniem, przy czym za trwałe uszkodzenie ciała rozumie się trwały ubytek struktury albo funkcji narządu lub kończyny, ustalony na podstawie tabeli stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego świadczenia;
- 39) **turystyka kwalifikowana** – wypoczynek połączony z rekreacją i amatorskim uprawianiem sportu, w celu doskonalenia sprawności oraz wydolności zdrowia, a także poznania atrakcji turystycznych, uprawiany na oznakowanych szlakach, trasach, wyznaczonych akwenach, wymagający umiejętności posługiwania się sprzętem sportowym, uprawiany indywidualnie lub zespołowo, w grupach nieformalnych lub zorganizowanych; do kategorii turystyki kwalifikowanej należy: jazda na rowerze, pływanie żaglówką kajakiem i rowerem wodnym, jazda na wielbłądzie, uczestnictwo w jeep-safari, wędkarstwo, wędrowki po górach do 3000 m n.p.m. bez użycia sprzętu wspinaczkowego, zabezpieczającego i asekuracyjnego, żeglarstwo do 20 mil morskich od brzegu w charakterze żałogi;
- 40) **ubezpieczający** – Rainbow Tours S.A., z siedzibą w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 270, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000178650, NIP 7251868136, REGON 473190014;

- 41) **ubezpieczony** – osoba objęta ochroną ubezpieczeniową na warunkach określonych w WU;
- 42) **uderzenie pojazdu mechanicznego** – bezpośrednie uderzenie pojazdu mechanicznego lub przewożonego przez niego ładunku, a także uderzenie kamieni lub innych przedmiotów wydostających się spod kół pojazdu;
- 43) **umowa uczestnictwa w imprezie turystycznej** – umowa z biurem podróży dotycząca uczestnictwa w imprezie turystycznej;
- 44) **uprawniony** – osoba uprawniona do otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego w razie śmierci ubezpieczonego, wyznaczona imiennie przez ubezpieczonego; w razie niewyznaczenia uprawnionego lub gdy uprawniony nie żył w dniu zgonu ubezpieczonego albo gdy uprawniony utracił prawo do świadczenia ubezpieczeniowego, świadczenie ubezpieczeniowe przysługuje członkom rodziny ubezpieczonego według następującej kolejności:
 - a) współmałżonkowi,
 - b) dzieciom w równych częściach – wobec braku współmałżonka,
 - c) rodzicom w równych częściach – wobec braku współmałżonka i dzieci,
 - d) rodzeństwu w równych częściach – wobec braku współmałżonka, dzieci i rodziców,
 - e) spadkobiercom ustawowym – wobec braku osób wymienionych powyżej;
- 45) **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom, jakie należy ponieść w celu odbudowy/odtworzenia w miejscu ubezpieczenia uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed zdarzenia (z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów) lub koszty zakupu przedmiotu porównywalnej jakości, klasy;
- 46) **wartość zużycia** – miara utraty wartości ubezpieczonego bagażu podróжного/sprzętu sportowego wynikająca z okresu eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów i sposobu użytkowania;
- 47) **współuczestnik podróży** – osoba towarzysząca w imprezie turystycznej lub podróży, zgłoszona przez ubezpieczonego do umowy uczestnictwa we wspólnej podróży lub osoby zgłoszone do umowy dotyczącej wynajmu domu lub mieszkania (apartamentu) wakacyjnego, z zastrzeżeniem, że cena wynajmu została ustalona łącznie dla wskazanej liczby osób i jest nie większa niż w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej z biurem podróży;
- 48) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach, przy jednoczesnym udziale w zawodach, imprezach sportowych, obozach kondycyjnych i szkoleniach w celu uzyskania w drodze współzawodnictwa sportowego maksymalnych wyników sportowych; obejmuje również zawodowe uprawianie sportu oraz udział w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi, albo w ekspedycjach;
- 49) **wykonywanie niebezpiecznej pracy fizycznej** – podjęcie przez ubezpieczonego wszelkich działań i czynności w formie zatrudnienia lub zarobkowania, zwiększające ryzyko zajścia zdarzenia, a także działalność niezarobkowa, zwiększająca ryzyko zajścia zdarzenia; za wykonywanie niebezpiecznej pracy fizycznej uważa się:
 - a) działania i wykonywanie czynności z użyciem niebezpiecznych narzędzi, takich jak: wiertarki udarowe, piły mechaniczne, młoty pneumatyczne, pilarki i szlifierki mechaniczne, obrabiarki, dźwigi i maszyny robocze, maszyny drogowe,
 - b) działania z użyciem farb, lakierów, paliw płynnych i rozpuszczalników, gazów technicznych oraz spalinowych, gorących olei technicznych lub płynów technicznych,
 - c) działania i wykonywanie czynności na wysokościach,
 - d) działania i wykonywanie czynności pod ziemią,
 - e) działania i wykonywanie czynności pod wodą;
- 50) **zalanie** – następstwo działania wody, spowodowane:
 - a) awaryjnym wydoświadczeniem się ze znajdujących się wewnątrz budynku i zamontowanych na stałe przewodów i urządzeń instalacji wodociągowych lub technologicznych – z wyłączeniem sytuacji, gdy szkoda powstała podczas prób ciśnieniowych, napraw lub konserwacji tych instalacji,
 - b) cofnięciem się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych,
 - c) przypadkowym pozostawieniem otwartych kranów lub innych zaworów w czasowo nie zasilanych urządzeniach wodociągowych, wodnokanalizacyjnych lub technologicznych,
 - d) przedostaniem się z jej pomieszczenia, którego ubezpieczony nie zajmował – zalanie przez osoby trzecie;
- 51) **zdarzenie losowe** – pożar, deszcz nawalny, powódź, uderzenie pioruna, huragan, osuwanie się ziemi, wybuch, upadek pojazdu powietrznego, zalanie, grad, mróz.

§ 3. Składka ubezpieczeniowa

1. Do zapłaty składki zobowiązany jest ubezpieczający.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od: zakresu ubezpieczenia, wariantu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia, długości okresu ochrony.

§ 4. Okres ochrony

1. Okres ochrony dotyczący:
 - 1) ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu,
 - 2) ubezpieczenia pomocy w podróży,
 - 3) ubezpieczenia opóźnienia dostarczenia bagażu podróжного,
 - 4) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
 - 5) ubezpieczenia Komfortowa Kieszek,
 - 6) ubezpieczenia mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej,
 - 7) Pakietu Sport,
 rozpoczyna się:
 - 1) dla imprez grupowych, od dnia wskazanego jako data początkowa imprezy turystycznej, lecz nie wcześniej niż po przekroczeniu granicy Polski i/lub kraju rezydencji przy wyjeździe, a kończy się w momencie przekroczenia granicy Polski i/lub kraju rezydencji przy wyjeździe, nie później jednak niż o godzinie 24:00 ostatniego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego jako data końcowa imprezy turystycznej,
 - 2) dla imprez z dojazdem własnym, na 48 godzin przed właściwą datą rozpoczęcia imprezy turystycznej, lecz nie wcześniej niż po przekroczeniu granicy Polski i/lub kraju rezydencji przy wyjeździe, a kończy się w momencie przekroczenia granicy Polski i/lub kraju rezydencji przy wyjeździe, nie później jednak 48 godzin po zakończeniu imprezy turystycznej.
2. Okres ochrony dotyczący:
 - 1) ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - 2) ubezpieczenia bagażu podróжного,
 rozpoczyna się:
 - 1) dla imprez grupowych, od dnia wskazanego jako data początkowa imprezy turystycznej, lecz nie wcześniej niż z chwilą rozpoczęcia podróży, a kończy się w momencie zakończenia podróży, nie później jednak niż o godzinie 24:00 ostatniego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego jako data końcowa imprezy turystycznej,
 - 2) dla imprez z dojazdem własnym, na 48 godzin przed właściwą datą rozpoczęcia imprezy turystycznej, lecz nie wcześniej niż z chwilą rozpoczęcia podróży, a kończy się w momencie zakończenia podróży przy wyjeździe, nie później jednak 48 godzin po zakończeniu imprezy turystycznej.
3. Odpowiedzialność TU Europa S.A. w przypadku **ubezpieczenia kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej** rozpoczyna się od dnia następnego po dniu przystąpienia do ubezpieczenia w imprezie turystycznej, a kończy się w dniu określonym jako koniec imprezy turystycznej w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej.
4. W każdym przypadku okres ochrony wygasa:
 - 1) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia, limitu odpowiedzialności,
 - 2) z dniem wystąpienia ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia,
 - 3) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia,
 - 4) z chwilą śmierci ubezpieczonego,
 - 5) odpowiednio zgodnie z § 6 ust. 3,
 w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpi pierwsze.

§ 5. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TU Europa S.A.
2. Suma ubezpieczenia jest stała i nie podlega zmianie w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że w razie wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o kwotę zrealizowanego świadczenia ubezpieczeniowego.
3. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków maksymalna suma ubezpieczenia wypłacana jest w przypadku 100% – owego uszczerbku na zdrowiu, a w razie częściowego uszczerbku, taki procent sumy ubezpieczenia, w jakim ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego na wypadek śmierci ubezpieczonego wynosi 50% sumy ubezpieczenia.
4. Sumy ubezpieczenia oraz górne limity odpowiedzialności w poszczególnych wariantach ubezpieczenia prezentuje Tabela nr 1.

§ 6. Wyłączenia odpowiedzialności wspólne dla wszystkich ryzyk

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe nastąpiło na skutek lub w związku z:
 - 1) pozostawianiem ubezpieczonego w stanie po użyciu środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub w stanie po użyciu lekarstw lub innych środków wyłaczających świadomość, z wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza,
 - 2) działaniami wojennymi, rozruchami, zamieszkami, stanem wojennym, aktami terrorystycznymi lub sabotażu, udziałem ubezpieczonego w nielegalnych strajkach, z zastrzeżeniem ust. 3 oraz § 45 ust. 1 pkt. 8),
 - 3) eksplozją atomową lub napromieniowaniem radioaktywnym,
 - 4) nieprzestrzeganiem zaleceń lekarza lub poddaniem się zabiegom o charakterze medycznym poza kontrolą lekarską lub uprawnionych do tego osób, za wyjątkiem udzielania ubezpieczonemu pierwszej pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem,
 - 5) usiłowaniami lub dokonaniem przestępstwa przez ubezpieczonego,
 - 6) następstwem próby samobójczej, próbą samobójczą, umyślnym samookaleczeniem lub uszkodzeniem ciała na prośbę ubezpieczonego,
 - 7) prowadzeniem przez ubezpieczonego pojazdu mechanicznego bez wymaganych uprawnień,
 - 8) prowadzeniem pojazdu mechanicznego przez ubezpieczonego znajdującego się w stanie nietrzeźwości,
 - 9) uczestnictwem ubezpieczonego w locie w charakterze pilota, członka załogi lub pasażera samolotu poza koncesjonowanymi liniami lotniczymi,
 - 10) chorobą psychiczną ubezpieczonego,
 - 11) uprawianiem sportów ekstremalnych,
 - 12) wyczynowym uprawianiem sportów,
 - 13) wykonywaniem niebezpiecznej pracy fizycznej,chyba, że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało w następstwie innego zdarzenia zaistniałego w okresie 24 miesięcy poprzedzającego dzień przystąpienia do ubezpieczenia i pomiędzy tym zdarzeniem a zdarzeniem ubezpieczeniowym zachodzi bezpośredni i adekwatny związek przyczynowy.
3. Jeżeli podczas podróży zagranicznej ubezpieczony zostaje niespodziewanie dotknięty zdarzeniami wojennymi, aktami terrorystycznymi lub wojny domowej, ochrona ubezpieczeniowa wygasa z końcem 5 dnia od rozpoczęcia wojny, aktów terrorystycznych lub wojny domowej na terytorium kraju, w którym przebywa ubezpieczony. TU Europa S.A. nie ponosi jednak odpowiedzialności, w przypadku, gdy podróż zagraniczna odbywa się do kraju, na którego terytorium działania wojenne już trwają, a także gdy ubezpieczony bierze aktywny udział w wojnie, aktach terrorystycznych lub wojnie domowej.
4. Odpowiedzialność TU Europa S.A. nie obejmuje zadośćuczynienia za doznany ból, cierpienia fizyczne i moralne.

§ 7. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego wspólne dla wszystkich ryzyk

1. W przypadku zajścia zdarzenia, ubezpieczony w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego powinien niezwłocznie zgłosić do Centrum Pomocy zajście zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową telefonicznie lub faxem, podając informacje niezbędne do udzielenia pomocy oraz stosować się do jego zaleceń, a także umożliwić Centrum Pomocy dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania zdarzenia. Numer do Centrum Pomocy znajduje się na certyfikacie.
2. Występujący z roszczeniem udostępnia dokumenty, o które TU Europa S.A. zwróci się w związku z rozpatrywanym roszczeniem, niezbędne do przeprowadzenia przez TU Europa S.A. postępowania dotyczącego ustalenia zasadności roszczenia lub wysokości świadczenia ubezpieczeniowego, jeżeli występujący z roszczeniem takie dokumenty posiada lub może je uzyskać na podstawie przepisów obowiązującego prawa.
3. W przypadku, gdy TU Europa S.A. nie zostaną dostarczone wszystkie niezbędne do ustalenia zasadności roszczenia lub wysokości świadczenia ubezpieczeniowego dokumenty, osoba występująca z roszczeniem o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego powinna udzielić TU Europa S.A. informacji nt.: miejsca i daty zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, nazwy i adresu organu lub instytucji, w której w/w dokumenty się znajdują lub mogą się znajdować.
4. TU Europa S.A. może zażądać, aby ubezpieczony poddał się na koszt TU Europa S.A. badaniom lekarskim w celu potwierdzenia zasadności roszczenia o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego.
5. Udzielenie informacji niezgodnych z prawdą lub niekompletnych przez zgłaszającego roszczenie o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego lub uprawnionego, może być podstawą do odmowy jego wypłaty, jeżeli miało to wpływ na ustalenie okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, odpowiedzialności TU Europa S.A.

§ 8. Ogólne zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego

1. W terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego TU Europa S.A. informuje o jego otrzymaniu ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia ubezpieczeniowego, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TU Europa S.A. lub wysokości świadczenia ubezpieczeniowego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Ubezpieczonemu przysługują świadczenia ubezpieczeniowe w wysokości wynikającej z zawartej umowy ubezpieczenia.
3. Świadczenie ubezpieczeniowe wypłacane jest w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez TU Europa S.A. zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Jeżeli TU Europa S.A. nie wypłaci świadczenia ubezpieczeniowego w terminie określonym w ust. 2, zawiadamia pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia ubezpieczeniowego.
5. Jeżeli świadczenie ubezpieczeniowe nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TU Europa S.A. informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego.
6. Brak kompletnej dokumentacji niezbędnej do wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego, uniemożliwiającej ustalenie prawa do otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego lub wysokości świadczenia ubezpieczeniowego, stanowi podstawę do odmowy wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego do czasu uzupełnienia dokumentacji.
7. Wypłata świadczenia ubezpieczeniowego następuje w złotych polskich i stanowi równowartość kwot w innych walutach, udokumentowanych dowodami poniesionych kosztów, przeliczonych na złote polskie według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu wydania decyzji o wypłacie świadczenia ubezpieczeniowego, w ramach sum ubezpieczenia.
8. Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić pomocy TU Europa S.A. przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę dostarczając niezbędne informacje i dokumenty.
9. W razie zrzeczenia się przez ubezpieczonego praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu wyrządzonych szkód bez zgody TU Europa S.A., TU Europa S.A. może odmówić wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego odpowiednio w całości lub części lub zażądać zwrotu wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego.

§ 9. Reklamacje

1. Ubezpieczony, uprawniony ma prawo do składania reklamacji do Departamentu Obsługi Reklamacji TU Europa S.A.:
 - 1) pisemnie drogą pocztową,
 - 2) osobiście z wykorzystaniem formularza zgłoszenia reklamacji w centrali TU Europa S.A. lub Biurze Regionalnym, których dane teledoresowe można uzyskać pod numerem infolinii TU Europa S.A. 801 500 300,
 - 3) telefonicznie pod numerem infolinii TU Europa S.A. 801 500 300,
 - 4) z wykorzystaniem aplikacji zamieszczonej na stronie internetowej www.tueuropa.pl – Centrum Obsługi Klienta.
2. Aktualne dane teledoresowe TU Europa S.A. znajdują się na stronie internetowej pod adresem www.tueuropa.pl.
3. Ubezpieczający, ubezpieczony, uprawniony może zwrócić się o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie w trybie art. 31 ust. 1 Ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1823) w związku z art. 37 Ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 892) przez Rzecznika Finansowego pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporu między klientem a podmiotem rynku finansowego. Aktualne dane o podmiocie uprawnionym do przeprowadzenia ww. postępowania dostępne są na stronie internetowej pod adresem <http://www.rf.gov.pl>.
4. Ubezpieczony, uprawniony może także skorzystać z pomocy Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
5. Reklamacje rozpatrywane są przez TU Europa S.A. w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od dnia ich wpływu.
6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji w powyższym terminie, zgłaszający reklamację zostanie poinformowany o przyczynie opóźnienia, okolicznościach wymagających ustalenia dla rozpatrzenia sprawy oraz o spodziewanej dacie uzyskania odpowiedzi. Maksymalny termin rozpatrzenia reklamacji nie może przekroczyć 60 dni kalendarzowych licząc od dnia jej wpływu.
7. Odpowiedź na reklamację zostanie przekazana w formie pisemnej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Przekazanie odpowiedzi w formie elektronicznej może nastąpić na wniosek składającego reklamację.
8. TU Europa S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 10. Wystąpienie z ubezpieczenia

1. Ubezpieczony ma prawo do złożenia oświadczenia woli o wystąpieniu z ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia przystąpienia do ubezpieczenia.
2. Wystąpienie z umowy ubezpieczenia przez ubezpieczonego nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, przez który TU Europa S.A. ponosiło odpowiedzialność.

§ 11. Zawiadomienia i oświadczenia

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia kierowane przez strony i podmioty stosunku ubezpieczenia powstałego na podstawie WU, powinny być składane na piśmie, chyba że umowa ubezpieczenia lub WU stanowią inaczej lub ubezpieczony/występujący z rozszerzeniem wyrazi wolę innej formy komunikacji.
2. Strony powinny informować się o każdej zmianie swoich danych podanych w umowie ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o zmianie danych do ubezpieczenia.

Rozdział II. Ubezpieczenie kosztów leczenia, ratownictwa i transportu

§ 12. Przedmiot ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu

Przedmiotem ubezpieczenia są:

- 1) koszty leczenia,
- 2) koszty ratownictwa,
- 3) usługi i koszty transportu ubezpieczonego.

§ 13. Zakres ubezpieczenia kosztów leczenia

1. Ubezpieczenie kosztów leczenia obejmuje powstałe i poniesione w okresie ochrony, niezbędne i udokumentowane koszty ubezpieczonego, który uległ w czasie podróży zagranicznej nagłemu zachorowaniu lub nieszczęśliwemu wypadkowi, poniesione na:
 - 1) wymagane i zalecone przez lekarza leczenie (badania, zabiegi, operacje, hospitalizacja),
 - 2) leczenie ambulatoryjne obejmujące badania i pomoc medyczną, analizy, zabiegi, wizyty lekarskie, w tym dojazd lekarza do miejsca, w którym znajduje się ubezpieczony oraz zakup niezbędnych leków, środków opatrunkowych oraz kul,
 - 3) konsultacje lekarskie,
 - 4) koszty przedwczesnego porodu, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży, pokrywając koszty opieki medycznej matki jak i noworodka łącznie, w ramach sumy ubezpieczenia,
 - 5) leczenie stomatologiczne, jedynie w przypadku nagłych stanów zapalnych lub konieczności pomocy medycznej wskutek urazu doznanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku; odpowiedzialnością ubezpieczeniową objęte jest tylko doraźne zaopatrzenie zęba z wyłączeniem późniejszego wypełnienia kanałów lub odbudowy korony,
 - 6) komorę dekompresyjną w medycznie uzasadnionych przypadkach, pod warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia rozszerzonej o **Pakiet Sport**.
2. W przypadku, gdy całkowite koszty hospitalizacji zostały zrefundowane w ramach posiadanej przez ubezpieczonego ważnej Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego i okres hospitalizacji trwa minimum 3 dni, TU Europa S.A. wypłaci ubezpieczonemu dziennie świadczenie szpitalne w wysokości 200 PLN za każdy dzień pobytu w szpitalu, maksymalnie do 30 dni.

§ 14. Zakres ubezpieczenia kosztów ratownictwa

1. Ubezpieczenie kosztów ratownictwa obejmuje powstałe i poniesione w okresie ochrony niezbędne i udokumentowane koszty na akcję ratowniczą lub poszukiwawczą, prowadzoną przez wyspecjalizowane służby ratownicze w celu ratowania życia lub zdrowia ubezpieczonego, który uległ w czasie podróży zagranicznej nagłemu zachorowaniu lub nieszczęśliwemu wypadkowi.
2. Za czas poszukiwania uznaje się okres od zgłoszenia zaginięcia do odnalezienia lub zaprzestania akcji poszukiwawczej ubezpieczonego. Za ratownictwo uznaje się udzielenie doraźnej pomocy medycznej, świadczonej od chwili odnalezienia ubezpieczonego do czasu przewiezienia go do najbliższego szpitala.

§ 15. Zakres ubezpieczenia kosztów transportu

1. Ubezpieczenie kosztów transportu obejmuje powstałe i poniesione w okresie ochrony niezbędne i udokumentowane koszty ubezpieczonego, który uległ w czasie podróży zagranicznej nagłemu zachorowaniu lub nieszczęśliwemu wypadkowi poniesione na:
 - 1) **organizację i transport ubezpieczonego z miejsca wypadku lub zakwaterowania do ambulatorium lub szpitala**; Centrum Pomocy dokonuje wyboru szpitala, rezerwuje miejsce oraz organizuje dowóz do szpitala, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ubezpieczonego,
 - 2) **organizację i transport ubezpieczonego między placówkami medycznymi**, jeżeli placówka medyczna, w której jest on hospitalizowany, nie zapewnia opieki medycznej dostosowanej do jego stanu zdrowia, zgodnie z udokumentowanym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie,
 - 3) **organizację i transport ubezpieczonego do miejsca zakwaterowania podczas podróży zagranicznej** po udzieleniu pomocy medycznej, jeżeli lekarz prowadzący leczenie tak zaleci; świadczenie ubezpieczeniowe nie obejmuje transportu niemedycznego,
 - 4) **organizację i transport zwłok ubezpieczonego do miejsca pochówku w Polsce lub pochówek ubezpieczonego w miejscu podróży zagranicznej** w przypadku, gdy ubezpieczony zmarł w czasie podróży zagranicznej; TU Europa S.A. refunduje koszty sprowadzenia zwłok ubezpieczonego do miejsca pochówku w Polsce lub koszty pochówku w miejscu podróży zagranicznej - do wysokości kosztów sprowadzenia zwłok do Polski, jakie poniosłoby TU Europa S.A. zlecając wykonanie polskiemu przedsiębiorstwu zajmującemu się sprowadzaniem zwłok z zagranicy, jednakże koszty nie mogą przekroczyć sumy ubezpieczenia kosztów leczenia, określonej w umowie ubezpieczenia; zakresem kosztów transportu zwłok objęte są również niezbędne koszty zakupu trumny przewozowej lub urny, kremacji, koszty sanitarne (chłodnia, balsamowanie), administracyjne (koszty konsularne, pozwolenia), transport bagażu podróжного należącego do zmarłego oraz koszty wykonania sekcji zwłok; koszty zakupu trumny przewozowej za granicą, jeżeli miejscowe przepisy dotyczące transportu tego wymagają, pokrywane są do **6.000 PLN**,
 - 5) **organizację i transport powrotny ubezpieczonego do Polski lub placówki medycznej w Polsce**, jeżeli z uwagi na stan zdrowia ubezpieczony nie może skorzystać z uprzednio przewidzianego środka lokomocji; o możliwości przewiezienia ubezpieczonego decyduje lekarz Centrum Pomocy wraz z lekarzem prowadzącym leczenie; transport ubezpieczonego dokonywany jest po udzieleniu pomocy medycznej umożliwiającej powrót do Polski i odbywa się dostosowanym do stanu zdrowia ubezpieczonego środkiem transportu; jeżeli lekarz prowadzący leczenie uzna transport za możliwy, a ubezpieczony nie wyrazi zgody na transport do Polski, wówczas dalsze świadczenia ubezpieczeniowe ubezpieczonemu nie przysługują.
2. W przypadku, gdy transport powrotny do Polski nie jest możliwy ze względu na przeciwwskazania lekarskie TU Europa S.A. pokryje koszty pobytu w szpitalu do czasu, w którym stan zdrowia umożliwi przetransportowanie ubezpieczonego, nawet jeżeli termin ten przypadnie po wygaśnięciu okresu ochrony, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia.

Rozdział III. Ubezpieczenie pomocy w podróży

§ 16. Przedmiot i zakres ubezpieczenia pomocy w podróży

1. Przedmiotem ubezpieczenia są usługi i koszty pomocy w podróży.
2. Ubezpieczenie obejmuje organizację lub pokrycie kosztów pomocy w podróży realizowanych na rzecz ubezpieczonego w okresie ochrony.
3. Koszty niżej wymienionych usług pokrywane są do wysokości sum ubezpieczenia lub do limitów wskazanych w WU.
4. Ubezpieczeniem pomocy w podróży objęte są następujące świadczenia ubezpieczeniowe:

Tabela nr 2

Świadczenia ubezpieczeniowe	Wariant		
	Standard	Standard Plus	The Best
1) Całodobowy dyżur Centrum Pomocy pod numerem telefonu i faxu, znajdującym się na certyfikacie.	✓	✓	✓
2) Organizacja pomocy medycznej polegająca na wskazaniu punktu medycznego, zorganizowaniu wizyty lekarskiej ubezpieczonemu.	✓	✓	✓
3) Udzielenie gwarancji pokrycia kosztów leczenia ambulatoryjnego i/lub hospitalizacji placówce medycznej do wysokości sumy ubezpieczenia i przejście rozliczenia z jednostką medyczną prowadzącą leczenie.	✓	✓	✓
4) Organizacja i pokrycie kosztów podróży osoby towarzyszącej , w przypadku gdy ubezpieczony ze względu na stan zdrowia jest transportowany do Polski; zorganizujemy i pokryjemy dodatkowe koszty transportu do Polski jednej osoby towarzyszącej, niezbędnej do sprowadzenia ubezpieczonego do Polski, pod warunkiem udokumentowanego zalecenia przez lekarza prowadzącego leczenie ubezpieczonego za granicą lub lekarza Centrum Pomocy, maksymalnie do 4 000 PLN.	✓	✓	✓
5) Organizacja i pokrycie kosztów zakwaterowania i żywienia osoby towarzyszącej ubezpieczonemu , niezbędnej do załatwienia spraw związanych z powrotem ubezpieczonego do Polski oraz sprawowania opieki nad ubezpieczonym do czasu powrotu lub transportu do Polski; zorganizujemy i pokryjemy koszty zakwaterowania i żywienia jednej osoby towarzyszącej za okres nie dłuższy niż 7 dni, maksymalnie do wysokości 400 PLN dziennie.	✓	✓	✓
6) Organizacja i pokrycie kosztów wizyty osoby wezwanej do towarzyszenia w przypadku pobytu ubezpieczonego w szpitalu przez okres dłuższy niż 7 dni; zorganizujemy i pokryjemy koszty transportu w obie strony jednej osoby wezwanej do towarzyszenia; Centrum Pomocy pokrywa koszty biletu kolejowego lub biletu autobusowego, albo – jeżeli podróż koleją lub autobusem trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego klasy ekonomicznej. Dodatkowo zorganizujemy i pokryjemy osobie wezwanej do towarzyszenia koszty zakwaterowania za okres maksymalnie 7 dni i w wysokości do 400 PLN dziennie. Maksymalna wysokość odpowiedzialności z tytułu wizyty osoby wezwanej do towarzyszenia wynosi 8 000 PLN.	✓	✓	✓
7) Organizacja dostarczenia leków w razie ich zagubienia przez ubezpieczonego podczas podróży zagranicznej. Po konsultacji z lekarzem prowadzącym leczenie ubezpieczonego w Polsce, dostarczymy niezbędne leki lub leki zastępcze mające zastąpić leki, które zaginęły w trakcie podróży zagranicznej odbywającej się w okresie ubezpieczenia. Ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu kosztów związanych z organizacją dostarczenia leków tj. kosztów wizyty lekarskiej i wypisania recepty, zakupu leków oraz kosztów ich dostarczenia w terminie 14 dni od daty zakończenia podróży zagranicznej.	✓	✓	✓
8) Udzielenie informacji o kancelariach prawnych i tłumaczach w przypadku gdy ubezpieczony popadnie w konflikt z prawem w trakcie podróży zagranicznej, udzielimy telefonicznych informacji o znajdujących się w najbliższej okolicy kancelariach prawnych i tłumaczach prowadzących obsługę w języku polskim oraz o godzinach ich urzędowania.	✓	✓	✓
9) Organizacja i pokrycie dodatkowych kosztów zakwaterowania i żywienia ubezpieczonego za granicą w celu rekonwalescencji ; jeżeli transport ubezpieczonego do Polski lub do miejsca umożliwiającego kontynuowanie podróży nie może nastąpić bezpośrednio po zakończeniu pobytu ubezpieczonego w szpitalu, zgodnie z zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie ubezpieczonego za granicą, wówczas zorganizujemy i pokryjemy koszty zakwaterowania i żywienia ubezpieczonego przez okres nie dłuższy niż 7 dni i maksymalnie do 400 PLN dziennie.	✓	✓	✓
10) Organizacja i pokrycie kosztów transportu po zakończeniu leczenia z miejsca hospitalizacji za granicą do miejsca umożliwiającego kontynuowanie przewidzianej podróży, maksymalnie do 2 000 PLN.	✓	✓	✓
11) Organizacja i pokrycie kosztów kierowcy zastępczego , w sytuacji gdy w wyniku następstwa nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania stan zdrowia ubezpieczonego, potwierdzony przez lekarza nie pozwala na prowadzenie samochodu, a osoba towarzysząca nie posiada odpowiednich do tego uprawnień lub nie może kierować pojazdem zorganizujemy i pokryjemy koszty wynajęcia kierowcy, który przewiezie ubezpieczonego i/lub osoby towarzyszące w podróży, do wysokości 2 000 PLN. Podróż powrotna odbywa się najkrótszą drogą. Nie są pokrywane koszty paliwa, opłat za autostrady oraz koszty parkingów.	×	✓	✓
12) Udzielenie pomocy w razie utraty środków płatniczych ; w przypadku kradzieży, uszkodzenia lub zniszczenia posiadanych przez ubezpieczonego w trakcie podróży zagranicznej środków płatniczych zapewnimy ubezpieczonemu pomoc w skontaktowaniu się z bankiem prowadzącym jego rachunek, przy czym nie ponosimy odpowiedzialności za skuteczność tego działania.	×	✓	✓
13) Udzielenie pomocy w razie utraty dokumentów ; w przypadku kradzieży, zaginięcia lub uszkodzenia w trakcie trwania podróży zagranicznej dokumentów niezbędnych ubezpieczonemu w czasie tej podróży, udzielimy informacji o działaniach, jakie należy podjąć w celu ich wyrobienia lub uzyskania innych dokumentów niezbędnych w czasie podróży zamiast utraconych lub uszkodzonych, przy czym nie ponosimy odpowiedzialności za efekty tych działań.	×	✓	✓
14) Udzielenie pomocy przy zablokowaniu konta ; w przypadku kradzieży albo zaginięcia w trakcie trwania podróży zagranicznej kart płatniczych lub czeków podróżnych należących do ubezpieczonego, zapewnimy ubezpieczonemu pomoc przy zablokowaniu konta osobistego polegającą na przekazaniu odpowiedniej informacji do banku prowadzącego rachunek bankowy ubezpieczonego i skontaktowaniu go z ubezpieczonym, przy czym nie odpowiadamy za prawidłowość przeprowadzenia blokowania konta ani za powstałe w związku z tym szkody.	×	✓	✓
15) Udzielenie pomocy w odzyskaniu i ponownym skierowaniu bagażu podróжного ; w przypadku zaginięcia bagażu podróжного ubezpieczonego w trakcie trwania podróży zagranicznej, skontaktujemy się z odpowiednim podmiotem oraz – jeśli odzyskanie bagażu podróжного jest możliwe – zorganizujemy wysyłkę bagażu podróжного do miejsca pobytu ubezpieczonego.	×	✓	✓
16) Organizacja i pokrycie kosztów przerwania podróży zagranicznej ubezpieczonego ; zorganizujemy i pokryjemy koszty powrotu ubezpieczonego do Polski do wysokości 4 800 PLN, w przypadku gdy pierwotnie przewidziany środek transportu nie może być wykorzystany, a ubezpieczony jest zmuszony przerwać nagle podróż zagraniczną z następujących powodów: a) nieszczęśliwego wypadku, nagłego zachorowania wymagającego hospitalizacji osoby bliskiej ubezpieczonemu, w przypadku gdy powyższe zdarzenie miało miejsce na terytorium Polski, b) śmierci osoby bliskiej, c) poważnej szkody w mieniu ubezpieczonego lub w lokalach, w których ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Polski, powstałej w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będących następstwem przestępstwa, powodującej konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność ubezpieczonego; pokrywamy koszty biletu kolejowego lub autobusowego, albo – jeżeli podróż koleją lub autobusem, trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego klasy ekonomicznej.	×	✓	✓

17) Organizacja i pokrycie kosztów transportu niepełnoletnich dzieci do ich miejsca zamieszkania w Polsce lub do miejsca zamieszkania osoby, która została wyznaczona przez ubezpieczonego do opieki nad nimi w Polsce, w przypadku hospitalizacji ubezpieczonego, podróżującego ze swoimi niepełnoletnimi dziećmi, którym w czasie hospitalizacji ubezpieczonego nie towarzyszy żadna osoba pełnoletnia; pokrywamy koszty biletu kolejowego lub autobusowego, albo – jeżeli podróż kolejną lub autobusem trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego klasy ekonomicznej; transport dzieci odbywa się pod opieką Centrum Pomocy; w takim przypadku ubezpieczony musi wyrazić zgodę na tego typu usługę oraz wskazać osobę, która przejmie opiekę nad dziećmi po zakończeniu transportu; w przypadku braku możliwości uzyskania zgody ubezpieczonego z przyczyn od niego niezależnych obowiązują przyjęte w danym kraju procedury konsularne.	×	✓	✓
18) Pośredniczenie w przekazaniu kaucji ; jeżeli ubezpieczony podczas podróży zagranicznej został zatrzymany w związku z zaistnieniem zdarzenia, za które ponosi odpowiedzialność, a w celu zwolnienia z aresztu wymagana jest przez prawodawstwo danego kraju zapłata kaucji, pośredniczymy w przekazaniu kwoty kaucji wyznaczonej przez sąd w celu zwolnienia ubezpieczonego z aresztu; kaucja zostanie wpłacona przez Centrum Pomocy po uprzednim wpłaceniu danej kwoty przez osobę wskazaną przez ubezpieczonego na podany rachunek bankowy Centrum Pomocy; nie pośredniczymy w przekazaniu kaucji w przypadku, gdy z całego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że zatrzymanie lub tymczasowe aresztowanie jest wynikiem umyślnego działania ubezpieczonego albo ma związek z handlem środkami odurzającymi, narkotykami i alkoholem albo udziałem ubezpieczonego w działaniach o charakterze politycznym; nie pośredniczymy w przekazaniu kaucji również w przypadku, gdy kaucja wymagana jest dla zabezpieczenia należności celnych lub administracyjnych.	×	×	✓
19) Organizacja i pokrycie kosztów transportu osób bliskich ubezpieczonemu wspólnie z nim podróżujących do Polski, w przypadku śmierci lub hospitalizacji ubezpieczonego; pokrywamy koszty biletu kolejowego lub autobusowego, albo – jeżeli podróż kolejną lub autobusem, trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego klasy ekonomicznej, o ile pierwotnie przewidziany środek transportu nie mógł być wykorzystany.	×	×	✓
20) Pokrycie niezbędnych i uzasadnionych kosztów związanych z opóźnieniem lotu ; w przypadku odwołania lub opóźnienia zagranicznego lotu rejsowego przez zawodowego przewoźnika lotniczego, o co najmniej 5 godzin, z wyłączeniem lotów charterowych; zwrócimy ubezpieczonemu – posiadaczowi ważnego biletu lotniczego wydatki poniesione na niezbędne przybory toaletowe, odzież i artykuły spożywcze, nie pokrywane przez przewoźnika, począwszy od 6 godziny oczekiwania na lot, do wysokości 800 PLN.	×	×	✓

5. TU Europa S.A. pokrywa koszty rozmów telefonicznych ubezpieczonego z Centrum Pomocy, poniesione przez ubezpieczonego w związku ze zdarzeniami wynikającymi z zakresu ubezpieczenia. Pokrycie kosztów rozmów telefonicznych odbywa się na podstawie dokumentacji potwierdzającej poniesione koszty, przekazanej przez ubezpieczonego.

§ 17. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu kosztów leczenia, ratownictwa i transportu oraz ubezpieczeniu pomocy w podróży

- TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
- Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty leczenia, transportu i pomocy w podróży, w przypadku gdy ubezpieczony postąpił wbrew decyzji Centrum Pomocy uzgodnionej z lekarzem prowadzącym leczenie za granicą. Niniejsze wyłączenie nie dotyczy sytuacji, w których ubezpieczony ze względu na stan zdrowia nie mógł skontaktować się z Centrum Pomocy.
- Ponadto TU Europa S.A. nie odpowiada za szkody będące następstwem uprawiania sportów wysokiego ryzyka o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o **Pakiet Sport**.
- TU Europa S.A. nie zwraca kosztów leczenia, ratownictwa i transportu, pomocy w podróży jeżeli w stosunku do ubezpieczonego istniały przeciwwskazania lekarskie do odbycia podróży zagranicznej lub przed podróżą zagraniczną istniały wskazania do odbycia zabiegu operacyjnego bądź pobytu w szpitalu, pod warunkiem, że miały one wpływ na powstanie zdarzenia z ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu lub ubezpieczenia pomocy w podróży.
- TU Europa S.A. nie odpowiada za koszty:
 - szczepień ochronnych, za wyjątkiem profilaktyki nagłego przypadku tężca i wścieklizny,
 - leczenia stomatologicznego zachowawczego, za wyjątkiem przypadków wymagających natychmiastowej, niezbędnej pomocy medycznej,
 - kontynuacji leczenia zachorowań, które nastąpiły przed przystąpieniem do ubezpieczenia,
 - leczenia niezwiązanego z pomocą medyczną udzieloną w przypadku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku,
 - leczenia przekraczającego zakres usług medycznych niezbędnych do przywrócenia stanu zdrowia umożliwiającego transport lub powrót ubezpieczonego do Polski; o zasadności organizacji transportu decyduje lekarz Centrum Pomocy wraz z lekarzem prowadzącym leczenie ubezpieczonego,
 - poniesione w związku z ciążą, porodem, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży,
 - zakup środków antykoncepcyjnych, zabiegu usuwania ciąży, jeżeli nie został on wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia,
 - operacji plastycznych i zabiegów kosmetycznych,
 - leczenia chorób przenoszonych drogą płciową, chorób wenerycznych, AIDS, HIV,
 - epidemii,
 - naprawy i zakupu protez, w tym dentystycznych, okularów, aparatów słuchowych i innego sprzętu rehabilitacyjnego, za wyjątkiem zakupu kul,
 - specjalnego odżywiania ubezpieczonego, zakupu środków wzmacniających oraz środków, z których ubezpieczony korzysta zwyczajowo, szczepień, masaży, kąpeli, inhalacji, gimnastyki leczniczej, naswietlania, nawet jeśli którykolwiek z tych środków był zalecony przez lekarza,
 - korzystania podczas pobytu w szpitalu z usług innych niż standardowe, np. używania odbiorników telewizyjnych,
 - leczenia, hospitalizacji lub zakwaterowania w przypadku, gdy według opinii lekarza Centrum Pomocy moment rozpoczęcia leczenia może być odłożony do momentu powrotu ubezpieczonego do Polski,
 - przeprowadzenia badań zbędnych do rozpoznania leczenia choroby, badań kontrolnych oraz uzyskania zaświadczeń lekarskich,
 - leczenia sanatoryjnego, terapii, profilaktyki, fizjoterapii,
 - leków wydanych bez pisemnego zalecenia lekarza,
 - leczenia przez lekarza będącego członkiem rodziny ubezpieczonego, chyba że jest to lekarz wskazany przez Centrum Pomocy do prowadzenia leczenia za granicą,
 - leczenia i leków nieuznawanych przez medycynę konwencjonalną,
 - leczenia oraz pobytu w domach opieki, hospicjach, ośrodkach leczenia uzależnień, ośrodkach sanatoryjnych i uzdrowiskowych, prewentoriach, centrach i ośrodkach rehabilitacyjnych oraz szpitalnych oddziałach rehabilitacyjnych,
 - leczenia, ratownictwa i transportu powstałe na skutek niepoddania się przez ubezpieczonego szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym wymaganych przez administrację krajów, będących celem podróży zagranicznej ubezpieczonego.
- Świadczenie z tytułu pokrycia niezbędnych i uzasadnionych kosztów związanych z opóźnieniem lotu nie przysługuje, gdy opóźnienie wystąpiło po powrocie ubezpieczonego do Polski lub kraju rezydencji.

§ 18. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu oraz ubezpieczenia pomocy w podróży

- Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które należy stosować odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego, ubezpieczony powinien:
 - niezwłocznie zgłosić do Centrum Pomocy zajście zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową: telefonicznie lub faxem, numer do Centrum Pomocy znajduje się na certyfikacie; w przypadku, gdy świadczenie ubezpieczeniowe polega na zwrocie kosztów, ubezpieczony powinien uzyskać informację o akceptacji pokrycia lub zwrotu kosztów przed podjęciem jakichkolwiek działań we własnym zakresie; w razie braku możliwości zgłoszenia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową bezpośrednio przez ubezpieczonego, zgłoszenie może być dokonane przez osobę występującą w jego imieniu,
 - podać informacje potrzebne do udzielenia pomocy bądź przekazania informacji, o które zapyta Centrum Pomocy: imię i nazwisko, a także dane dotyczące miejsca pobytu, umożliwiające Centrum Pomocy skontaktowanie się z ubezpieczonym,
 - stosować się do zaleceń Centrum Pomocy,
 - w przypadku szkód osobowych umożliwić lekarzom upoważnionym przez TU Europa S.A. dostęp do wszystkich informacji medycznych mających związek ze zgłoszonym zdarzeniem ubezpieczeniowym,
 - umożliwić Centrum Pomocy dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia w tym zabezpieczyć dowody zaistnienia zdarzenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień,
 - zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
- Jeżeli ubezpieczony albo osoba występująca w jego imieniu, z przyczyn niezależnych od siebie, tj. z powodu zdarzenia losowego lub siły wyższej, nie skontaktowała się uprzednio z Centrum Pomocy – powinna w terminie 5 dni od daty, w której było to możliwe, powiadomić Centrum Pomocy o zaistniałych kosztach i przestać dokumentację potwierdzającą zajście zdarzenia.

3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 pkt.1) i ust. 2, TU Europa S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie ubezpieczeniowe, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
4. W celu otrzymania przez ubezpieczonego dziennego świadczenia szpitalnego, ubezpieczony powinien przedłożyć potwierdzenie pokrycia kosztów hospitalizacji z Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego, wystawione przez placówkę medyczną, w której ubezpieczony był hospitalizowany lub zaświadczenie wystawione przez Narodowy Fundusz Zdrowia zawierające wykaz świadczeń pokrytych w ramach Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego.

§ 19. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu oraz ubezpieczenia pomocy w podróży

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia i potwierdzeniu objęcia zdarzenia ochroną ubezpieczeniową, Centrum Pomocy spełnia świadczenie ubezpieczeniowe wynikające z zakresu umowy ubezpieczenia.
2. Zwrot kosztów przysługujących z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia, ratownictwa i transportu, ubezpieczenia pomocy w podróży dokonywany jest poprzez zapłatę bezpośrednio wystawcom rachunków.
3. W przypadku, gdy ubezpieczony musiał pokryć koszty we własnym zakresie z powodu braku akceptacji przez placówkę medyczną sposobu rozliczenia zgodnego z WU, TU Europa S.A. dokonuje ich zwrotu ubezpieczonemu lub osobie, która poniosła te koszty.

Rozdział IV. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 20. Przedmiot i zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ryzyko następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za ryzyko:
 - 1) śmierci,
 - 2) trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego, zaistniałych wskutek nieszczęśliwego wypadku powstałe w okresie ochrony.

§ 21. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. Za nieszczęśliwy wypadek nie uważa się zdarzeń wywołanych procesami zachodzącymi wewnątrz organizmu ludzkiego: zawału, krwotoku, udaru mózgu, nagłego zatrzymania krążenia, wylewu krwi do mózgu.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych wskutek:
 - 1) niewłaściwego leczenia albo niewłaściwie wykonanych zabiegów na ubezpieczonym,
 - 2) infekcji, chyba, że w wyniku ran odniesionych w wypadku ubezpieczony został zakażony wirusem i/lub bakterią chorobotwórczą; do ran odniesionych w wypadku nie zalicza się nieznacznych otarć naskórka oraz błony śluzowej; następstwa zakażeń wirusowych i/lub bakteryjnych powstałe w wyniku otarć w czasie wypadku lub w późniejszym okresie nie są objęte ochroną ubezpieczeniową; ograniczeniu temu nie podlegają: wścieklizna oraz tężec,
 - 3) zatrucia przewodu pokarmowego w wyniku spożycia płynnych albo stałych substancji,
 - 4) przepuklin brzusznych lub przepuklin pachwinowych, chyba że powstały one w następstwie nieszczęśliwego wypadku,
 - 5) uszkodzenia dysków międzykręgowych, krwawienia z organów wewnętrznych, chyba że przyczyną powstania ww. uszkodzeń był nieszczęśliwy wypadek,
 - 6) ataków epilepsji, utraty przytomności, spowodowanych przyczyną chorobową.
4. Za następstwa nieszczęśliwego wypadku nie uznaje się trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci, jeśli nastąpiły one po upływie 24 miesięcy od nieszczęśliwego wypadku.
5. Ponadto TU Europa S.A. nie odpowiada za szkody będące następstwem uprawiania sportów wysokiego ryzyka o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o **Pakiet Sport**.

§ 22. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego:
 - 1) ubezpieczony/uprawniony powinien złożyć zawiadomienie o zajściu zdarzenia/wniosek o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego: elektronicznie przez stronę internetową TU Europa S.A., telefonicznie lub pisemnie;
 - 2) ubezpieczony powinien powiadomić TU Europa S.A. o zakończeniu leczenia i rehabilitacji oraz dołączyć dokumentację medyczną z przebiegu leczenia i rehabilitacji; po zakończeniu leczenia TU Europa S.A. może skierować ubezpieczonego na powołaną przez siebie na terytorium Polski komisję lekarską, która orzeknie stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu; ubezpieczony jest zobowiązany przedstawić komisji lekarskiej wszelką posiadaną dokumentację medyczną i poddać się badaniom lekarskim; TU Europa S.A. pokrywa koszty stawienia się ubezpieczonego na komisję lekarską, w tym dojazd ubezpieczonego na terytorium Polski i wynagrodzenie lekarzy; koszty dojazdu innym środkiem transportu niż komunikacja publiczna są refundowane, jeśli jego wybór był uzasadniony; od decyzji komisji ubezpieczony może złożyć odwołanie,
 - 3) uprawniony powinien dołączyć dokumentację medyczną z przebiegu leczenia i rehabilitacji ubezpieczonego, jeżeli uprawniony takie dokumenty posiada lub może je uzyskać na podstawie przepisów obowiązującego prawa, odpis skróconego aktu zgonu oraz gdy uprawniony jest wyznaczony imiennie – dokument stwierdzający tożsamość uprawnionego; w przypadku braku osoby wskazanej imiennie, występującej o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego członek rodziny powinien przedłożyć również dokument stwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo z ubezpieczonym.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 pkt.1), TU Europa S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie ubezpieczeniowe, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

§ 23. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków

1. Zasadność roszczenia z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.
2. Ustalenie związku przyczynowo-skutkowego oraz stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje na podstawie dostarczonej dokumentacji medycznej i wyników badania przeprowadzonego przez lekarza powołanego przez TU Europa S.A. Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się na podstawie tabeli norm uszczerbku na zdrowiu, stosowanej przy orzekaniu o następstwach wypadków przy pracy oraz w drodze do pracy, stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (poz. 1974).
3. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest niezwłocznie po zakończeniu leczenia ubezpieczonego, z uwzględnieniem zaleconego przez lekarza okresu leczenia usprawniającego.
4. Jeżeli ubezpieczony otrzymał świadczenie ubezpieczeniowe z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł w ciągu 12 miesięcy od daty zaistnienia nieszczęśliwego wypadku na skutek tego samego zdarzenia, to świadczenie ubezpieczeniowe z tytułu śmierci należne uprawnionemu jest pomniejszone o kwotę wypłaconą wcześniej ubezpieczonemu.
5. Jeżeli ubezpieczony zmarł przed ustaleniem stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a jego śmierć nie pozostawała w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, podstawę do ustalenia przez TU Europa S.A. wysokości świadczenia ubezpieczeniowego wypłaconego uprawnionemu stanowi przypuszczalny stopień uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego ustalany na podstawie dokumentacji medycznej i opinii lekarzy.
6. W przypadku, gdy ubezpieczony zmarł na skutek nieszczęśliwego wypadku, TU Europa S.A. ustala wysokość i zasadność świadczenia ubezpieczeniowego oraz uprawnionych na podstawie:
 - 1) dokumentów niezbędnych do ustalenia zasadności i wysokości roszczenia,
 - 2) aktu zgonu ubezpieczonego wraz z dokumentami wskazującymi przyczynę zgonu, dokumentów stwierdzających pokrewieństwo lub powinowactwo z ubezpieczonym uprawnionych albo też innych dokumentów, z których wynika, że są spadkobiercami ubezpieczonego,chyba że uprawniony jest osobą, która takich dokumentów nie posiada i na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa polskiego nie może ich uzyskać.
7. Świadczenie ubezpieczeniowe z tytułu śmierci ubezpieczonego TU Europa S.A. wypłaca uprawnionemu.

Rozdział V. Ubezpieczenie bagażu podróжного

§ 24. Przedmiot i zakres ubezpieczenia bagażu podróжного

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróжного ubezpieczonego.

2. Ubezpieczeniem bagażu podróznego objęte są:
 - 1) odzież,
 - 2) obuwie,
 - 3) drobne urządzenia elektryczne: suszarka, żelazko, lokówka, prostownica, golarka, depilator, szczotka do zębów,
 - 4) przybory toaletowe i kosmetyki,
 - 5) wózki dziecięce i inwalidzkie,
 - 6) namioty i śpiwory,
 - 7) przenośny sprzęt elektroniczny, znajdujący się pod bezpośrednią opieką ubezpieczonego.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje utratę, zniszczenie lub uszkodzenie bagażu podróznego wskutek:
 - 1) rabunku,
 - 2) kradzieży z włamaniem,
 - 3) wypadku środka transportu,
 - 4) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, w wyniku którego ubezpieczony stracił możliwość opieki nad bagażem podróznym,
 - 5) ognia, huraganu, powodzi, uderzenia pioruna, wybuchu, deszczu nawalnego, lawiny, trzęsienia ziemi, upadku pojazdu powietrznego oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
 - 6) winy przewoźnika zawodowego w stosunku do bagażu podróznego powierzonego do przewozu na podstawie listu przewozowego,
 - 7) winy przechowalni bagażu w stosunku do bagażu podróznego, który został oddany za pokwitowaniem.

§ 25. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu bagażu podróznego

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. Ochroną nie są objęte:
 - 1) futra,
 - 2) przedmioty służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej.
3. TU Europa S.A. nie odpowiada za szkody:
 - 1) polegające na uszkodzeniu bądź kradzieży wyposażenia pojazdu samochodowego,
 - 2) powstałe wskutek kradzieży bez włamania lub przy użyciu dorabianych kluczy,
 - 3) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu bądź utracie rzeczy w związku z ich użytkowaniem, samozapaleniem, samozepsuciem lub wyciekami, a przypadku rzeczy tłukących się lub w opakowaniu szklanym – potłuczeniem,
 - 4) powstałe w aparatach, urządzeniach elektrycznych i elektronicznych wskutek ich wad lub działania prądu elektrycznego podczas eksploatacji, chyba że działanie prądu elektrycznego wywołało pożar,
 - 5) wyrządzone przez zwierzęta, robactwo,
 - 6) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu waliz, kufrów lub innych pojemników bagażu podróznego,
 - 7) powstałe wskutek konfiskaty, zatrzymania lub zniszczenia przez organy celne lub inne władze,
 - 8) nie zgłoszone policji lub przewoźnikowi niezwłocznie po stwierdzeniu zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem,
 - 9) z tytułu których ubezpieczony otrzymał rekompensatę od przewoźnika,
 - 10) z tytułu których ubezpieczony otrzymał rekompensatę z przechowalni bagażu,
 - 11) których wartość nie przekracza 120 PLN.
4. Wypłata należnego świadczenia ubezpieczeniowego każdorazowo pomniejszona zostanie o **120 PLN**.

§ 26. Postępowanie w razie zajścia zdarzenia z ubezpieczenia bagażu podróznego

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, ubezpieczony w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego powinien zastosować następujące środki:
 - 1) jeżeli szkoda powstała w wyniku zdarzeń, o których mowa w § 25 ust. 3 pkt. 1), 2) lub 3) powiadomić policję niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zdarzeniu i uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów,
 - 2) niezwłocznie powiadomić przewoźnika o każdej szkodzie powstałej w bagażu podróznym powierzonego do przewozu lub w czasie jazdy środkami komunikacji publicznej, w przypadku gdy bagaż podróznym znajdował się pod bezpośrednią opieką ubezpieczonego oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu,
 - 3) niezwłocznie powiadomić administrację o każdym wypadku szkody w miejscu zakwaterowania ubezpieczonego oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu,
 - 4) złożyć w Centrum Pomocy wypełniony formularz zgłoszenia szkody; w przypadku szkody powstałej z winy przewoźnika lub przechowalni bagażu należy dodatkowo dołączyć pisemne zaświadczenie od przewoźnika lub przechowalni bagażu o zaginięciu, zniszczeniu, uszkodzeniu bagażu podróznego z informacją czy bagaż podróznym odnalazł się oraz o wysokości rekompensaty wypłaconej ubezpieczonemu przez przewoźnika lub przechowalnię bagażu,
 - 5) dostarczyć, na życzenie Centrum Pomocy zdjęcie zniszczonego bagażu podróznego.
2. W przypadku odzyskania skradzionych lub uszkodzonych przedmiotów ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Centrum Pomocy oraz zwrócić wypłacone wcześniej świadczenia ubezpieczeniowe za ww. przedmioty.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 pkt. 4), TU Europa S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie ubezpieczeniowe, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

§ 27. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu bagażu podróznego

1. W przypadku szkody całkowitej świadczenie ubezpieczeniowe wypłacane jest w wysokości rzeczywistej wartości utraconego bagażu podróznego.
2. W przypadku uszkodzenia przedmiotów wchodzących w skład bagażu podróznego wypłaca się świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości kosztów naprawy. Jeśli koszty naprawy przekraczają wartość przedmiotu, TU Europa S.A. wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości rzeczywistej jego wartości.
3. Za rzeczywistą wartość przedmiotu uważa się kwotę, za jaką można nabyć przedmiot o tym samym przeznaczeniu, standardzie i jakości, pomniejszoną o wartość zużycia.

Rozdział VI. Ubezpieczenie kosztów związanych z opóźnieniem dostarczenia bagażu podróznego

§ 28. Przedmiot i zakres ubezpieczenia opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty związane z opóźnieniem dostarczenia bagażu podróznego powierzonego przewoźnikowi na podstawie dokumentu przewozowego.
2. W razie opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego o co najmniej 5 godzin, TU Europa S.A. zwróci koszty zakupu niezbędnych przyborów toaletowych i odzieży, poczynwszy od 6 godziny oczekiwania na bagaż podróznym.
3. Górna granica odpowiedzialności TU Europa S.A. wynosi **600 PLN** i stanowi limit w zakresie sumy ubezpieczenia bagażu podróznego.
4. Wypłata świadczenia z tytułu ubezpieczenia opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego pomniejsza sumę ubezpieczenia bagażu podróznego.

§ 29. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu opóźnienia dostarczenia bagażu podróznego

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. Świadczenie nie przysługuje, gdy opóźnienie dostarczenia bagażu podróznego:
 - 1) wynika z zatrzymania bagażu podróznego przez władze celne lub inne władze państwowe,
 - 2) nastąpiło już po powrocie ubezpieczonego do Polski lub kraju rezydencji.
3. TU Europa S.A. nie odpowiada za koszty poniesione na zakup:
 - 1) perfum,
 - 2) przyborów toaletowych i odzieży przed upływem 5 godzin.

§ 30. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia kosztów związanych z opóźnieniem dostarczenia bagażu podróznego

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które należy stosować odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego ubezpieczony powinien zgłosić ten fakt opóźnienia przewoźnikowi oraz uzyskać od niego dokumenty potwierdzające opóźnienie bagażu podróznego.
2. Zwrot kosztów zakupu niezbędnych przyborów toaletowych i odzieży następuje wyłącznie na podstawie przekazanych przez ubezpieczonego dokumentów potwierdzających poniesione przez niego koszty.

Rozdział VII. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

§ 31. Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego.
2. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody osobowe i szkody rzeczowe wyrządzone osobom trzecim czynem niedozwolonym, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego w okresie ochrony.
3. Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące następstwem wypadku, który miał miejsce w okresie ochrony, przy czym wszystkie szkody będące następstwem tego samego wypadku albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

§ 32. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) roszczenia wykraczające poza zakres ustawowej odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego, będące wynikiem zawartej przez niego umowy lub szczególnych przyrzeczeń,
 - 2) szkody wyrządzone przez ubezpieczonego osobie bliskiej lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność,
 - 3) szkody wynikające z posiadania, kierowania, używania, uruchamiania pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych,
 - 4) roszczenia powstałe w wyniku naruszenia przepisów prawnych, roszczenia o charakterze karnym, za straty moralne, zadośćuczynienie i o odszkodowanie z nawiązką,
 - 5) utratę lub uszkodzenie mienia należącego do ubezpieczonego albo mienia innej osoby, powierzonego, wynajętego, pożyczonego lub będącego pod pieczęcią bądź kontrolą ubezpieczonego lub osób, za które ponosi odpowiedzialność,
 - 6) szkody wynikające z wykonywania swojego zawodu, pracy za granicą lub prowadzenia działalności mającej na celu wypracowanie zysku,
 - 7) szkody powstałe podczas polowań,
 - 8) roszczenia wynikłe z przeniesienia choroby na inną osobę,
 - 9) szkody wyrządzone w środowisku naturalnym,
 - 10) szkody wyrządzone przez zwierzęta, których ubezpieczony jest właścicielem,
 - 11) szkody wynikłe z posiadania i użycia broni wszelkiego rodzaju,
 - 12) szkody, za które ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego przejścia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z obowiązujących przepisów prawa,
 - 13) szkody w mieniu ruchomym, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej odpłatnej umowy cywilnoprawnej,
 - 14) zdarzenia, które nastąpiły na skutek lub w związku z pozostawianiem ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości,
 - 15) szkody rzeczowe, których wartość nie przekracza 800 PLN, chyba, że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z:
 - 1) uprawianiem turystyki kwalifikowanej,
 - 2) uprawianiem sportów wysokiego ryzyka,o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o **Pakiet Sport**.
4. W przypadku szkód rzeczowych świadczenie ubezpieczeniowe zostanie pomniejszone o **800 PLN**.

§ 33. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego, ubezpieczony powinien:
 - 1) sporządzić oświadczenie ustalające okoliczności szkody,
 - 2) starać się o ustalenie świadków zdarzenia,
 - 3) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 5 dni od daty powrotu z podróży zagranicznej, przekazać informację do Centrum Pomocy o zaistnieniu zdarzenia mogącego obciążyć ubezpieczonego odpowiedzialnością cywilną, podając okoliczności i przyczyny szkody oraz załączając niezbędne dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia oraz własne oświadczenie o swojej odpowiedzialności za szkody,
 - 4) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty otrzymania roszczenia odszkodowawczego od osoby trzeciej zawiadomić Centrum Pomocy o tym fakcie,
 - 5) zawiadomić Centrum Pomocy, jeśli przeciwko ubezpieczonemu wszczęto postępowania karne, administracyjne lub inne, albo jeżeli osoba trzecia wystąpiła z roszczeniem na drogę sądową,
 - 6) przekazać do Centrum Pomocy orzeczenie sądu w sprawie związanej ze zdarzeniem, z którego wynika jego odpowiedzialność.
2. Jeżeli w związku z powstałą szkodą Centrum Pomocy zaleciło na piśmie podjęcie określonych środków możliwych do zastosowania przez ubezpieczonego, mających na celu zapobieżenie w przyszłości innym zdarzeniom a ubezpieczony nie zastosował się do tego zalecenia, TU Europa S.A. jest uprawniony do odmowy wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego lub odpowiedniego zmniejszenia świadczenia ubezpieczeniowego za następne szkody powstałe z takiej samej przyczyny, chyba że niezastosowanie się do zalecenia Centrum Pomocy nie miało wpływu na powstanie szkody.
3. Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody, która objęta jest ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, nie ma skutków prawnych względem TU Europa S.A., jeżeli nie wyraził on na to uprzednio zgody.

§ 34. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej

1. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej TU Europa S.A. dokonuje oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podejmuje decyzję o uznaniu roszczenia i wypłacie świadczenia ubezpieczeniowego.
2. W każdym czasie TU Europa S.A. ma prawo wypłacić świadczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w wysokości sumy ubezpieczenia lub sumy wystarczającej na zaspokojenie roszczeń wynikających z wypadku, zwalniając się z obowiązku dalszego udzielania ochrony oraz ponoszenia innych kosztów.
3. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej TU Europa S.A. wypłaca osobie uprawnionej należne świadczenia w granicach odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego.

Rozdział VIII. Ubezpieczenie Komfortowa Kieszek

§ 35. Przedmiot i zakres ubezpieczenia Komfortowa Kieszek

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
 - 1) **klucze** do miejsca stałego zamieszkania ubezpieczonego,
 - 2) **dokumenty** należące do ubezpieczonego: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, dowód rejestracyjny,
 - 3) **portfel** bez zawartości będący własnością ubezpieczonego,
 - 4) **telefon komórkowy** będący własnością ubezpieczonego lub użytkowany przez ubezpieczonego na podstawie odrębnej umowy, za utratę którego odpowiedzialność ponosi ubezpieczony.
2. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za zdarzenie powstałe w okresie ochrony, którym jest utrata przez ubezpieczonego przedmiotu ubezpieczenia wskutek:
 - 1) kradzieży z włamaniem, lub
 - 2) rabunku.
3. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TU Europa S.A. i wynosi na jedno i wszystkie zdarzenia **1 000 PLN** z zastrzeżeniem, że w razie utraty przez ubezpieczonego:
 - 1) kluczy – zwracamy koszty zakupu nowego porównywalnej jakości, klasy do uprzednio stosowanego zamka wraz z kompletem kluczy lub dorobienia kompletu kluczy,

- 2) dokumentów – zwracamy koszty wydania przez właściwy urząd nowych dokumentów,
- 3) portfela – zwracamy koszty zakupu nowego portfela w limicie do **120 PLN**,
- 4) telefonu komórkowego – zwracamy koszty zakupu nowego aparatu telefonicznego oraz koszty wydania przez właściwego operatora sieci telefonii komórkowej duplikatu karty SIM w limicie do **400 PLN**.

§ 36. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu Komfortowa Kieszek

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. Odpowiedzialność TU Europa S.A. nie obejmuje:
 - 1) utraty przedmiotów ubezpieczenia na skutek kradzieży z włamaniem do pojazdu lub wraz z pojazdem,
 - 2) szkód poniesionych przez ubezpieczonego w wyniku użycia przez osoby trzecie przedmiotów ubezpieczenia.

§ 37. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia Komfortowa Kieszek

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które należy stosować odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego ubezpieczony powinien:
 - 1) powiadomić policję niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zdarzeniu oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego zgłoszenia,
 - 2) w przypadku utraty telefonu komórkowego, niezwłocznie, nie później niż w terminie 12 godzin od chwili wystąpienia lub powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia – zablokować kod IMEI i kod SIM u operatora sieci telefonii komórkowej,
 - 3) w przypadku zajścia zdarzenia w miejscu zakwaterowania ubezpieczonego, niezwłocznie powiadomić administrację tego miejsca oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu.

§ 38. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu Komfortowa Kieszek

1. Zwrot kosztów dokonywany jest po pisemnym wystąpieniu z roszczeniem przez ubezpieczonego do TU Europa S.A. oraz dostarczeniu niezbędnych dokumentów, którymi są:
 - 1) pisemne potwierdzenie zgłoszenia faktu utraty przedmiotów określonych w § 35 ust. 1, odpowiednio w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku na policję w terminie 24 godzin od chwili wystąpienia lub powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
 - 2) w przypadku utraty kluczy – dokumenty potwierdzające zakup nowego zamka wraz z kompletem kluczy lub rachunek potwierdzający dorobienie kompletu kluczy,
 - 3) w przypadku utraty portfela – dokumenty potwierdzające zakup nowego portfela,
 - 4) w przypadku utraty telefonu komórkowego – potwierdzenie zablokowania u operatora sieci telefonii komórkowej kodu IMEI i kodu SIMa ponadto:
 - a) w przypadku utraty telefonu komórkowego będącego własnością ubezpieczonego – dokumenty potwierdzające zakup utraconego telefonu komórkowego oraz rachunek zakupu nowego telefonu komórkowego,
 - b) w przypadku utraty telefonu komórkowego użytkowanego przez ubezpieczonego na podstawie odrębnej umowy – dokumenty potwierdzające zakup utraconego telefonu komórkowego lub umowa, na podstawie której ubezpieczony użytkował utracony telefon komórkowy oraz rachunek zakupu nowego telefonu komórkowego.

Rozdział IX. Ubezpieczenie mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej

§ 39. Przedmiot i zakres ubezpieczenia mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:
 - 1) mieszkanie,
 - 2) dom
 znajdujące się na terytorium Polski oraz znajdujące się w nich:
 - 3) stałe elementy mieszkania lub domu,
 - 4) ruchomości domowe.
2. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za zdarzenie powstałe w okresie ochrony, którym jest utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia na skutek jednego lub wielu następujących zdarzeń:
 - 1) dewastacji,
 - 2) kradzieży z włamaniem,
 - 3) rabunku,
 - 4) zdarzeń losowych,
 - 5) zniszczenia w następstwie przeprowadzonej akcji ratowniczej.
3. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie stałych elementów mieszkania lub domu, lub ruchomości domowych na skutek kradzieży z włamaniem, rabunku lub dewastacji pod warunkiem spełnienia łącznie warunków zabezpieczeń, o których mowa w § 40.
4. Jeśli na skutek zdarzenia ubezpieczeniowego ruchomości domowe nie uległy uszkodzeniu, ale istnieje konieczność zabezpieczenia mienia w miejscu zdarzenia, TU Europa S.A. zapewnia zorganizowanie i pokrycie kosztów dozoru mienia przez strażnika z wyspecjalizowanej firmy w limicie 48 godzin w trybie ciągłym od wystąpienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową.
5. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności TU Europa S.A. i wynosi na jedno i wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ochrony **15 000 PLN**, z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność TU Europa S.A. za niżej wymienione przedmioty ubezpieczenia wynosi:

Tabela nr 3

Lp.	Przedmiot ubezpieczenia	Górna granica odpowiedzialności
1.	Mieszkanie lub dom	15 000 PLN
2.	Stale elementy mieszkania lub domu	15 000 PLN
3.	Ruchomości domowe	10 000 PLN

6. W ramach sumy ubezpieczenia TU Europa S.A. zwraca ubezpieczonemu uzasadnione okolicznościami poniesione koszty:
 - 1) wynikiłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków mających na celu zmniejszenie szkody oraz zabezpieczenie przed szkodą bezpośrednio zagrożonego przedmiotu, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne,
 - 2) związane z ratowaniem ubezpieczonego mienia,
 - 3) związane z usunięciem pozostałości po szkodzie,
 - 4) dozoru mienia, o którym mowa w ust. 4.

§ 40. Warunki zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia

1. Mieszkanie lub dom powinny być zabezpieczone przed dostępem do przedmiotów ubezpieczenia dla osób trzecich w taki sposób, że wejście w ich posiadanie wymagać będzie użycia siły fizycznej lub specjalnych urządzeń (narzędzi).
2. Wszystkie drzwi zewnętrzne mieszkania lub domu są pełne (bez oszkleń ani wycięć), w należyłym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, że ich wyłamanie lub wyważenie nie jest możliwe bez udziału narzędzi, a otwarcie nie jest możliwe bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.
3. Wszystkie drzwi zewnętrzne mieszkania lub domu zawierające w swej konstrukcji elementy szklane są zamknięte na zamki określone odpowiednio w ust. 4, których nie można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie, a przeszklenia nie stwarzają możliwości wejścia do wnętrza.
4. Wszystkie drzwi zewnętrzne mieszkania lub domu są zamknięte na minimum dwa zamki wielozastawkowe (zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka; ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu) lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania (zamek powodujący zablokowanie drzwi poprzez co najmniej dwa rygle), lub jeden zamek elektroniczny (mechaniczno-elektroniczny), lub jeden zamek z certyfikatem.

5. Drzwi balkonowe i tarasowe oraz okna znajdują się w należytym stanie technicznym oraz są tak umocowane i osadzone, że otwarcie ich przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi przez osoby trzecie nie będzie możliwe bez pozostawienia śladów.
6. Klucze do zamków i klódek znajdują się w wyłącznym posiadaniu ubezpieczonego, osób bliskich ubezpieczonemu lub osób upoważnionych do ich przechowywania.
7. Otwory w ścianach i stropach są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania, z wyjątkiem otworów na kondygnacjach powyżej parteru, jeśli nie ma do nich dostępu z położonych pod nimi lub obok nich balkonów, dachów, przybudówek, tarasów, schodów lub stałych drabinek i z dachu powyżej w przypadku otworów położonych na najwyższej kondygnacji.

§ 41. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. TU Europa S.A. nie odpowiada za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia, jeśli wartość szkody nie przekracza w dniu ustalenia świadczenia ubezpieczeniowego **150 PLN**, a w przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia na skutek stłuczenia szyb w drzwiach i oknach lub zalania wartość szkody nie przekracza **75 PLN**.
3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody powstałe w związku z:
 - 1) zalaniem wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych poprzez dach, obróbki blacharskie, zanieczyszczone lub zamrożone rynny/rury spustowe, ściany, balkony, tarasy, okna lub inne niewłaściwie zabezpieczone lub niezabezpieczone otwory, jeżeli obowiązek konserwacji tych urządzeń, instalacji lub elementów należał do obowiązków ubezpieczonego,
 - 2) przenikaniem wód z gruntu do budynku, chyba że było ono wynikiem powodzi,
 - 3) zawilgoceniem stałych elementów mieszkania, chyba że było ono wynikiem powodzi,
 - 4) przemazaniem ścian,
 - 5) zamrożeniem wody, z wyłączeniem prawidłowo ogrzewanego i zaizolowanego mieszkania,
 - 6) pleśnią i zagrzybieniem budynku,
 - 7) naturalnym osiadaniem budynku, uszkodzonymi górnictwami lub prowadzonymi robotami ziemnymi,
 - 8) drganiem spowodowanymi ruchami pojazdów lądowych, powietrznych, podziemnych,
 - 9) korozją i utlenianiem,
 - 10) naturalnym zużyciem materiałów i przedmiotów,
 - 11) konfiskatą lub wywłaszczeniem przez organy państwa,
 - 12) błędami w sztuce budowlanej, wadami konstrukcyjnymi, materiałowymi, projektowymi,
 - 13) rozbiórką przedmiotu ubezpieczenia,
 - 14) uszkodzeniem, zabrudzeniem, poplamieniem, odbarwieniem tynków zewnętrznych i elewacji na skutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
 - 15) niewykonaniem przez ubezpieczonego przeglądów technicznych, badań okresowych lub działań okresowych wynikających z przepisów prawa,
 - 16) prowadzeniem prac budowlanych bez stosownych pozwoleń lub po dokonaniu nieuprawnionych zmian w projektach,
 - 17) prowadzeniem prac budowlanych przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień,
 - 18) nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów, w szczególności prawa budowlanego, przepisów przeciwpożarowych.
4. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są następujące szkody:
 - 1) w ruchomościach domowych, jeśli budynek, w którym się znajdują, nie posiada pozwolenia na użytkowanie,
 - 2) w szwach stanowiących zabudowę balkonów/loggii/tarasów na skutek przypadkowego uszkodzenia, zniszczenia, porysowania,
 - 3) w mieszkaniu lub domu/stałych elementach mieszkania lub domu w trakcie inwestycji (budowy), jeśli budynek wielorodzinny lub dom nie uzyskał pozwolenia na użytkowanie,
 - 4) w przedmiotach służących działalności gospodarczej, handlowej, produkcyjnej lub usługowej,
 - 5) w ruchomościach domowych znajdujących się na balkonie lub tarasie,
 - 6) w źródłach światła: żarówkach, świetlówkach, halogenach itp.,
 - 7) w dokumentach lub rękopisach,
 - 8) w programach komputerowych i danych na nośnikach wszelkiego rodzaju,
 - 9) w papierach wartościowych i kartach płatniczych wszelkiego rodzaju,
 - 10) w dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich,
 - 11) w broni wszelkiego rodzaju,
 - 12) w trofeach myśliwskich,
 - 13) w monetach złotych i srebrnych, złocie, srebrze, platynie w złomie i sztabach,
 - 14) w nieoprawionych kamieniach szlachetnych, półszlachetnych i syntetycznych oraz nieoprawionych szlachetnych substancjach organicznych, niestanowiących przedmiotów użytkowych,
 - 15) w przedmiotach ubezpieczenia uszkodzonych/zniszczonych na skutek ich awarii lub zepsucia się, spowodowanych samodzielną przyczyną wewnętrzną lub zużyciem eksploatacyjnym,
 - 16) w materiałach opałowych,
 - 17) w paliwach napędowych,
 - 18) w roślinach wszelkiego rodzaju.

§ 42. Postępowanie w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej

Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego ubezpieczony powinien:

- 1) powiadomić osobiście lub przez upoważnioną przez siebie osobę policję niezwłocznie po uzyskaniu informacji o kradzieży z włamaniem, dewastacji lub rabunku oraz uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia zdarzenia; zawiadomienie powinno zawierać wykaz utraconych przedmiotów,
- 2) złożyć zawiadomienie o zajściu zdarzenia/wniosek o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego: elektronicznie przez stronę internetową TU Europa S.A., telefonicznie lub pisemnie,
- 3) umożliwić oględziny mieszkania lub domu połączone z wykonaniem dokumentacji fotograficznej usługodawcy wskazanemu przez TU Europa S.A.,
- 4) na żądanie usługodawcy okazać dokument tożsamości oraz podać wszelkie informacje, które są potrzebne do realizacji usług.

§ 43. Zasady realizacji świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu mieszkania lub domu na czas podróży zagranicznej

1. Do ustalenia wysokości szkody poniesionej przez ubezpieczonego bierze się pod uwagę:
 - 1) wartość odtworzeniową przedmiotów ubezpieczenia w związku z ich utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem,
 - 2) koszt naprawy uszkodzonych przedmiotów ubezpieczenia z uwzględnieniem średnich cen rynkowych usług i materiałów, obowiązujących na lokalnym rynku lub koszt naprawy na podstawie rachunków przedłożonych przez ubezpieczonego. Wysokość naprawy nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.
2. Świadczenie ubezpieczeniowe ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody.

Rozdział X. Ubezpieczenie kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

§ 44. Przedmiot ubezpieczenia kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

1. Przedmiotem ubezpieczenia kosztów rezygnacji z imprezy turystycznej jest ryzyko poniesienia kosztów z tytułu odwołania przez ubezpieczonego uczestnictwa w imprezie turystycznej przed planowaną datą wyjazdu, określoną w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia kosztów przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej jest ryzyko poniesienia przez ubezpieczonego kosztów z tytułu przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej i koniecznością wcześniejszego powrotu z imprezy turystycznej.
3. Koszty przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej obejmują niewykorzystaną część świadczeń wynikających z umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej.
4. Za koszty przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej uważa się również koszty transportu powrotnego do miejsca stałego zamieszkania ubezpieczonego w Polsce, które zwracane są tylko wtedy, gdy biuro podróży miało zgodnie z umową uczestnictwa w imprezie turystycznej je zapewnić i nie istnieje możliwość wykorzystania posiadanych przez ubezpieczonego biletów podróży.

§ 45. Zakres ubezpieczenia kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

1. TU Europa S.A. zapewnia wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego w wysokości 100% udokumentowanych wydatków poniesionych przez ubezpieczonego na imprezę turystyczną, a które zostały utracone zgodnie z zawartymi przez niego w tym celu umowami, pod warunkiem, że rezygnacja z imprezy turystycznej/przerwanie uczestnictwa w imprezie turystycznej, nastąpiły z przyczyn wymienionych poniżej, uniemożliwiających ich wykorzystanie:
 - 1) **śmierci ubezpieczonego lub współuczestnika podróży**, w tym w wyniku choroby przewlekłej,
 - 2) **śmierci osoby bliskiej ubezpieczonemu lub osoby bliskiej współuczestnikowi podróży**, która nastąpiła w ciągu **45 dni** bezpośrednio poprzedzających datę wyjazdu, w tym w wyniku choroby przewlekłej, samobójstwa,,
 - 3) **nałego zachorowania, nieszczęśliwego wypadku ubezpieczonego, współuczestnika podróży**, osoby bliskiej ubezpieczonemu lub współuczestnikowi podróży,
 - 4) **komplikacji związanych z ciążą ubezpieczonego, współuczestnika podróży**, osoby bliskiej ubezpieczonemu lub współuczestnikowi podróży, mającego miejsce **przed 32 tygodniem ciąży**,
 - 5) **szkody w mieniu ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu lub współuczestnika podróży**, powstałej w wyniku działania zdarzenia losowego lub będącej następstwem kradzieży z włamaniem, powodującej konieczność wykonania przez ubezpieczonego, osobę bliską ubezpieczonemu lub współuczestnika podróży czynności prawnych, a także administracyjnych,
 - 6) **utrąty pracy przez ubezpieczonego lub współuczestnika podróży**; za utratę pracy uznaje się wypowiedzenie przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub określony; TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności w przypadku, gdy wypowiedzenie stosunku pracy nastąpiło z winy pracownika w rozumieniu przepisów prawa pracy,
 - 7) **wyznaczenia ubezpieczonemu lub współuczestnikowi podróży daty rozpoczęcia pracy** przez pracodawcę na dzień rozpoczęcia lub trwania podróży w sytuacji, gdy ubezpieczony lub współuczestnik podróży w dniu przystąpienia do ubezpieczenia był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna,
 - 8) **aktu terrorystycznego**, do którego doszło nie wcześniej niż na **30 dni** przed datą rozpoczęcia podróży, w kraju będącym celem podróży ubezpieczonego i leżącym na terytorium Europy, z wyłączeniem Turcji, pod warunkiem, że akt terrorystyczny miał miejsce w promieniu maksymalnie do 250 km od celu podróży ubezpieczonego oraz jeśli ubezpieczający nie zaoferował ubezpieczonemu zamiany imprezy turystycznej na imprezę turystyczną do kraju, w którym akt terrorystyczny nie występuje.

§ 46. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe nastąpiło na skutek lub w związku z:
 - 1) pozostawianiem ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, lub w stanie po użyciu środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lub w stanie po użyciu lekarstw lub innych środków wyłączających świadomość, z wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza,
 - 2) działaniami wojennymi, rozruchami, zamieszkami, stanem wojennym, aktami terroryzmu lub sabotażu, udziałem ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży w nielegalnych strajkach, z wyłączeniem aktów terrorystycznych, o których mowa w § 45 ust. 1 pkt. 8),
 - 3) nieprzestrzeganiem zaleceń lekarza lub poddaniem się zabiegom o charakterze medycznym poza kontrolą lekarską lub uprawnionych do tego osób, za wyjątkiem udzielania ubezpieczonemu, osobie bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnikowi podróży, osobie bliskiej współuczestnikowi podróży pierwszej pomocy w związku z nieszczęśliwym wypadkiem,
 - 4) usiłowaniami lub dokonaniem przestępstwa przez ubezpieczonego, osobę bliską ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osobę bliską współuczestnikowi podróży, z wyłączeniem nieumyślnego spowodowanie wypadku komunikacyjnego,
 - 5) próbą samobójstwa, umyślnym samookaleczeniem lub uszkodzeniem ciała na prośbę ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży,
 - 6) prowadzeniem przez ubezpieczonego, osobę bliską ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osobę bliską współuczestnikowi podróży pojazdu mechanicznego bez wymaganych uprawnień,
 - 7) uczestnictwem ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży w locie w charakterze pilota, członka załogi lub pasażera samolotu poza koncesjonowanymi liniami lotniczymi,
 - 8) alkoholizmem lub chorobą psychiczną ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży,
 - 9) okolicznościami siły wyższej rozumianej, jako zdarzenia o charakterze przypadkowym lub naturalnym (żywiolowym), nie do uniknięcia, nad którymi człowiek nie panuje, do których należą zdarzenia o charakterze katastrofalnych działań przyrody i zdarzenia nadzwyczajne w postaci zaburzeń życia zbiorowego, jak wojna, zamieszki krajowe,
 - 10) odwołaniem, zmianą terminu lub przerwaniem imprezy turystycznej przez organizatora,
 - 11) odwołaniem lotu przez przewoźnika lub zmianą jego terminu,
 - 12) upadłością lub niedotrzymaniem zobowiązań przez organizatora imprezy turystycznej,
 - 13) upadłością lub niedotrzymaniem zobowiązań przez przewoźnika,
 - 14) upadłością lub niedotrzymaniem zobowiązań przez podmiot oferujący miejsce noclegowe, chyba, że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z:
 - 1) istnieniem przeciwwskazań lekarskich do odbycia podróży, o których ubezpieczony lub współuczestnik podróży wiedział przed zawarciem umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej z biurem podróży,
 - 2) istnieniem u ubezpieczonego lub współuczestnika podróży wskazań przeprowadzenia zabiegu operacyjnego lub poddania się leczeniu w warunkach szpitalnych w momencie zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej,
 - 3) ciążą ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży, ze wszystkimi komplikacjami w okresie po 32 tygodniu ciąży,
 - 4) porodem, ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonemu, współuczestnika podróży, osoby bliskiej współuczestnikowi podróży, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży,
 - 5) niepoddaniem się przez ubezpieczonego lub współuczestnika podróży szczepieniu lub innym zabiegom prewencyjnym wymaganym przez przepisy administracyjne krajów, będących celem podróży ubezpieczonego.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte dodatkowe koszty poniesione przez ubezpieczonego, np. koszty wiz, telefonów, szczepień związanych z podróżą.

§ 47. Postępowanie w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego ubezpieczony powinien:
 - 1) niezwłocznie poinformować biuro podróży o zaistnieniu zdarzenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia kosztów rezygnacji z imprezy turystycznej lub ubezpieczenia kosztów przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej, najpóźniej w terminie 2 dni od daty zdarzenia,
 - 2) złożyć zawiadomienie o zajściu zdarzenia/wniosek o wypłatę świadczenia ubezpieczeniowego drogą elektroniczną przez stronę internetową TU Europa S.A., telefonicznie lub pisemnie, dołączając dokumenty niezbędne do ustalenia odpowiedzialności TU Europa S.A. lub wysokości odszkodowania; wykaz dokumentów dostępny jest w biurze podróży oraz na stronie internetowej TU Europa S.A.,
 - 3) umożliwić TU Europa S.A. przeprowadzenie czynności zmierzających do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia,
 - 4) stosować się do zaleceń TU Europa S.A., udzielić informacji oraz niezbędnych pełnomocnictw.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1, TU Europa S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie ubezpieczeniowe, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

§ 48. Szczególne zasady ustalenia wysokości szkody i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu kosztów rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej

1. Wypłata świadczenia ubezpieczeniowego następuje wyłącznie na podstawie przedłożonych dokumentów.
2. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego w odniesieniu do rezygnacji z imprezy turystycznej uzależniona jest od daty zgłoszenia rezygnacji w biurze podróży i jest równa wysokości potrącen dokonywanych przez biuro podróży na podstawie warunków rezygnacji z imprezy turystycznej, określonych w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej.
3. Wysokość wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia.
4. Wysokość świadczenia ubezpieczeniowego za niewykorzystane świadczenia podróżne jest wyrażona w procencie ceny imprezy turystycznej, stanowiącym stosunek liczby dni następujących po dniu przerwania uczestnictwa do zakończenia imprezy turystycznej do liczby dni całej imprezy turystycznej przewidzianym w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej.

Rozdział XI. Pakiet Sport

1. Ubezpieczenie w **Pakiecie Sport** obejmuje:
 - 1) ubezpieczenie sprzętu sportowego,
 - 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów.

§ 49. Przedmiot i zakres ubezpieczenia sprzętu sportowego w Pakiecie Sport

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt sportowy, należący do ubezpieczonego.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje utratę, zniszczenie lub uszkodzenie sprzętu sportowego wskutek:
 - 1) rabunku,
 - 2) kradzieży z włamaniem,
 - 3) wypadku środka transportu,
 - 4) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, w wyniku którego ubezpieczony stracił możliwość opieki nad sprzętem sportowym,
 - 5) ognia, huraganu, powodzi, pioruna, wybuchu, deszczu nawalnego, lawiny, trzęsienia ziemi, upadku pojazdu powietrznego oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
 - 6) winy przewoźnika zawodowego w stosunku do sprzętu sportowego powierzonych do przewozu na podstawie listu przewozowego,
 - 7) winy przechwalni bagażu w stosunku do sprzętu sportowego, który został oddany za pokwitowaniem.

§ 50. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne dla ubezpieczenia sprzętu sportowego w Pakiecie Sport

1. TU Europa S.A. nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z § 6.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:
 - 1) polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu sprzętu sportowego spowodowane jego użytkowaniem,
 - 2) polegające wyłącznie na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu pokrowców na sprzęt sportowy,
 - 3) których wartość nie przekracza 100 PLN.
3. TU Europa S.A. wypłaci należne świadczenie ubezpieczeniowe, jeśli jego wysokość będzie wyższa niż **100 PLN** z tytułu każdej szkody.

§ 51. Postępowanie szczególne w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego z ubezpieczenia sprzętu sportowego w Pakiecie Sport

1. Niezależnie od obowiązków określonych w § 7, które stosować należy odpowiednio, ubezpieczony w celu otrzymania świadczenia ubezpieczeniowego powinien:
 - 1) powiadomić policję – w razie rabunku, kradzieży z włamaniem, wypadku środka transportu i niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zdarzeniu i uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów,
 - 2) niezwłocznie powiadomić przewoźnika o każdej szkodzie powstałej w sprzęcie sportowym powierzonym do przewozu lub w czasie jazdy środkami komunikacji publicznej, w przypadku gdy sprzęt sportowy znajdował się pod bezpośrednią opieką ubezpieczonego oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu,
 - 3) niezwłocznie powiadomić administrację o każdym wypadku szkody w miejscu zakwaterowania ubezpieczonego oraz uzyskać pisemne potwierdzenie tego faktu,
 - 4) zgłosić zajście zdarzenia ubezpieczeniowego na piśmie do Centrum Pomocy w terminie 14 dni od daty powrotu z podróży zagranicznej, chyba że jest to niemożliwe z powodu odpowiednio udokumentowanego zdarzenia losowego lub działania siły wyższej; jeśli opóźnienie w zgłoszeniu szkody spowoduje zwiększenie się szkody, rozumiane jako powstanie większych zobowiązań, Centrum Pomocy może odpowiednio zmniejszyć świadczenie ubezpieczeniowe;
 - 5) przedstawić zaświadczenie lekarskie o udzielonej pomocy medycznej w związku z nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem,
 - 6) dostarczyć, na życzenie Centrum Pomocy zdjęcie zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu sportowego.
2. W przypadku odzyskania skradzionych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Centrum Pomocy oraz zwrócić wypłacone wcześniej świadczenie ubezpieczeniowe za ww. przedmioty.

§ 52. Szczególne zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu sprzętu sportowego w Pakiecie Sport

1. W przypadku całkowitej utraty lub zniszczenia sprzętu sportowego, TU Europa S.A. wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości jego rzeczywistej wartości.
2. W przypadku uszkodzenia sprzętu sportowego, TU Europa S.A. wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości kosztów jego naprawy. Jeżeli koszty naprawy przekraczają wartość rzeczywistą sprzętu sportowego, TU Europa S.A. wypłaca świadczenie ubezpieczeniowe w wysokości rzeczywistej jego wartości.
3. Za rzeczywistą wartość uważa się kwotę, za jaką można nabyć przedmiot o tym samym przeznaczeniu, standardzie i jakości, pomniejszoną o wartość zużycia.

§ 53. Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów w Pakiecie Sport

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego w zakresie określonym w WU.
2. TU Europa S.A. ponosi odpowiedzialność za szkody osobowe i szkody rzeczowe wyrządzone osobom trzecim czynem niedozwolonym, w związku z uprawianiem turystyki kwalifikowanej oraz sportów wysokiego ryzyka przez ubezpieczonego, w okresie ochrony.
3. Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące następstwem wypadku, który miał miejsce w okresie ochrony ubezpieczeniowej, bez względu na czas zgłoszenia roszczeń przez poszkodowane osoby trzecie, przy czym wszystkie szkody będące następstwem tego samego wypadku albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

§ 54. Wyłączenia odpowiedzialności w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów w Pakiecie Sport

Zgodnie z § 32 WU.

§ 55. Postępowanie w razie zajścia zdarzenia z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów w Pakiecie Sport

Zgodnie z § 33 WU.

§ 56. Zasady ustalania i wypłaty świadczenia ubezpieczeniowego w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w trakcie uprawiania sportów w Pakiecie Sport

Zgodnie z § 34 WU.

Rozdział XII. Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązującego prawa polskiego.
2. Spory z umowy ubezpieczenia mogą być rozstrzygane na drodze polubownej.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie WU można wytoczyć przed sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej bądź sąd właściwy dla miejsca zamieszkania ubezpieczającego lub ubezpieczonego lub uprawnionego lub spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego.
4. Językiem stosowanym przy wzajemnych relacjach pomiędzy ubezpieczającym i TU Europa S.A. jest język polski.

EUROPA

UBEZPIECZENIA

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A.

53-413 Wrocław, ul. Gwiazdzista 62

Biuro Obsługi Klienta

☎ 801 500 300, +48 71 36 92 887

✉ bok@tueuropa.pl

 tueuropa.pl

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A.
Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, KRS 0000002736, NIP 895 10 07 276
Kapitał zakładowy zarejestrowany i opłacony 37 800 000 zł
Zezwolenie MF nr DUJ/2849/A/CG/94 z 07.11.1994 r. na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej



EUROPA
UBEZPIECZENIA



Centrum Pomocy 24 h • Assistance 24 h

☎ + 48 22 568 98 28 ☎ + 48 22 568 98 29

Numer polisy ubezpieczeniowej
Insurance policy number

RBT 2/Z/08

W przypadku wymagającym naszej pomocy prosimy dzwonić pod wyżej podany numer centrali alarmowej i podać swoje imię, nazwisko, numer polisy ubezpieczeniowej oraz kontaktowy numer telefonu.
In case of emergency requiring our assistance, please call the above number.
Be prepared to give your name, policy number and the contact telephone number.